

МЕДИК СТОЛИЦІ

№ 11-12 (217)

Листопад-грудень, 2025

Інформаційний вісник

Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я

Розповсюджується

БЕЗКОШТОВНО

Вітаємо з Різдва Христовим і Новим роком!
Єдність і відповідальність.
Медична галузь столиці під опікою міста.
Турбота про людей і підтримка захисників.

Перша науково-практична конференція Академії освіти.
Про лікарів, науку, війну і жагу до життя...
У НМУ імені О. О. Богомольця відзначили 10-річчя Інституту післядипломної освіти.

Річний огляд діяльності Профспілки у сфері БПР.
Українські сімейні лікарі на WONCA 2025.
Лікар-педіатр – партнер родини у збереженні дитячого здоров'я.

Вітаємо з ювілеєм!
Актуальність «холодового ланцюга» для вакцин в умовах війни.
Новий стандарт безпеки.

Підсумки діяльності Медичного центру реабілітації та паліативної допомоги за рік.
Медичні бібліотеки України.
За ініціативи Профспілки проводять безкоштовні навчання.

Доля українського вченого-епідеміолога Володимира Хавкіна.
Власна фінансова установа для спільчан столиці.
Спільчани перемогли у спартакіаді «Здоровий киянин».

стор. 1-3

стор. 4-5

стор. 6-8

стор. 9-11

стор. 12-13

стор. 14-16

З ПРИЙДЕШНІМИ РІЗДВ'ЯНО-НОВОРІЧНИМИ СВЯТАМИ!

У ці світлі дні дякую кожному з вас за щоденну посвяту, професіоналізм і людяність. Ви – ті, хто стоїть на варті здоров'я українців і українок у найскладніші часи, хто дарує надію, турботу й підтримку там, де вона потрібна найбільше.

Минає ще один рік надскладних випробувань і постійних викликів для всієї України. Ми продовжуємо боротися за свою свободу й незалежність, за життя і майбутнє

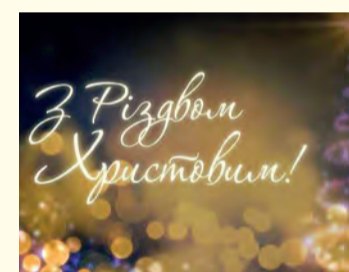
наших дітей. Попри труднощі, ми стали сильнішими, згуртованішими й упевнено дивимося у майбутнє. Нашу надію живлять мужність і звитяга Збройних Сил України, які з Божою допомогою щодня тримають небо над нашою державою. Ми молимося за кожного Захисника і Захисницю, за завершення війни і за нашу спільну перемогу.

Різдвяно-новорічні свята – це завжди час нових надій і сподівань, час, коли очікування

першої зірки перетворюється на віру в диво, а магія рідного слова нагадує нам про глибину наших традицій і незламність духу. У ці непрості часи нам особливо важливо триматися разом, підтримувати одне одного й берегти нашу єдність. Відповідальність і віра у власні сили дають нам можливість гідно протистояти ворогу та впевнено дивитися в обличчя тим, хто намагається зламати наш дух. З вірою в серці і взаємною довірою ми

крокуємо вперед, знаючи: попереду на нас неодмінно чекають дні миру, відновлення та світлих звершень, яких заслуговує наш народ і наша держава.

Хай прийдешній 2026 рік буде для українців щедрим на здійснення задумів і мрій та увійде в історію як рік довгоочікуваної перемоги. Щиро бажаю миру, спокою, Божого благословення й швидкого повернення додому всіх наших героїв. Хай рідні домівки наповнюються затишком і теплом!

Світло Різдва хай зміцнює віру й дарує надію на справедливий мир для всього нашого народу.

**Голова Ради
Київської міської
профспілки працівників
охорони здоров'я
Сергій КУБАНСЬКИЙ**

ЄДНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ:

на IX з'їзді Професійної спілки працівників охорони здоров'я України обрали нового лідера – Сергія Кубанського

4 грудня у Києві відбувся IX з'їзд Професійної спілки працівників охорони здоров'я України. З'їзд розпочався з вшанування хвилиною мовчання пам'яті загиблих героїв. На початку заходу запрошеним військовим 12-ї бригади Нацгвардії «Азов» було передано генератор для військових потреб, а у відповідь захисники подарували профспілці книгу «Очі Маріуполя. Українські супергерої. Азовсталь».

У роботі з'їзду також взяли участь запрошені представники від МОЗ України: Геннадій Нерсисян, який очолює фінансово-економічний департамент, і Андрій Нечипорук, представник департаменту медичних послуг.

Зі звітом Ради профспілки за період з грудня 2020 по жовтень 2025 року виступила голова профспілки Вікторія Коваль, а зі звітом Ревізійної комісії – голова КРК Світлана Лукашук. З'їзд також розглянув питання про основні напрями діяльності профспілки на 2026–2030 роки, ухвалив зміни до Статуту і затвердив його у новій редакції.

Делегати з'їзду у своїх виступах підняли чимало гострих проблем, які довгий час лишаються без вирішення і вже стали критичними. Вони підкреслили потребу в термінових системних діях, адже ці питання безпосередньо впливають на результативність роботи галузі й добробут її працівників.

Серед озвучених питань були: відсутність галузевої угоди з МОЗ України, необхідність відновити дію статті 43 КЗпП України щодо обов'язкової згоди профспілки на звільнення працівника, підвищення рівня оплати праці, кадровий дефіцит (особливо в прифронтових регіо-

нах), забезпечення захисту лікарів під час виконання ними службових обов'язків тощо. Також делегати порушили тему цифровізації профспілкової роботи й висловили пропозицію запровадити в профспілці посаду омбудсмена з питань захисту медичних працівників.

Голова ФПУ Сергій Бизов під час свого виступу зауважив, що особисто знайомий з багатьма присутніми, і підкреслив: неприпустимо, що окремі міністри не усвідомлюють реальний стан справ у профспілковому русі та діяльності ФПУ. Він наголосив, що після з'їзду питання, які хвилюють працівників сфери охорони здоров'я, повинні розглядати по-іншому – без ситуацій, коли потрібно «просити передати позицію міністру». Також профспілка має домогтися підписання нової Галузевої угоди.

Голова ФПУ висловив вдячність за підтримку війська, але наголосив, що допомогу треба надавати так, щоб вона гарантовано доходила саме до тих захисників, які пішли служити з їхніх колективів. Він підкреслив, що говорити про єдність складно, коли у профспілковий рух допускають розколювальні

Закінчення на 2-й стор.

Федерація профспілок України щиро вітає Сергія Анатолійовича Кубанського з обранням головою Профспілки працівників охорони здоров'я України, однієї з найчисленніших у складі ФПУ.

Це рішення делегатів IX з'їзду Професійної спілки працівників охорони здоров'я України підтверджує високий авторитет і професійність Сергія Анатолійовича, його відданість захисту прав й інтересів медичних працівників.

Федерація висловлює впевненість, що під його керівництвом профспілка й надалі успішно працюватиме на зміцнення соціального діалогу й розвитку профспілкового руху.

Бажаємо подальших успіхів, сили і наснаги у відповідальній діяльності!

Медична галузь столиці під опікою міста: ініціативи Віталія Кличка в дії

Мер Києва Віталій Кличко продовжує активно реалізувати ініціативи, спрямовані на розвиток і зміцнення медичної інфраструктури столиці. Його підхід – поєднання модернізації, міжнародного партнерства і соціальної підтримки медиків – допомагає зберігати й розвивати медичну галузь навіть у непростих обставинах.

Усерпні Віталій Кличко взяв участь у церемонії відкриття протезного центру «Human Titans», що працюватиме на базі однієї з міських лікарень і надаватиме допомогу пораненим воїнам й цивільним, які потребують сучасного протезування та реабілітації. Столиця створила центр за підтримки мера Берліна Кая Вегнера і благодійної організації «Life Bridge Ukraine».

Мер Києва наголосив, що й надалі робитиме все можливе, щоб підтримувати наших захисників і захисниць на передовій і допомагати тим військовим, які повернулися з фронту. А саме – в лікуванні, реабілітації, інтеграції бійців у мирне життя. Саме на виконання такої програми мер відвідав один з лікувальних закладів Міністерства оборони, якому столиця спрямувала з міського бюджету 20 млн грн на заходи зі створення безбар'єрного середовища (10 млн – у 2024 році і 10 млн – у 2025).

Також мер Києва Віталій Кличко взяв участь у відкритті оновленого хірургічного відділення Київської міської клінічної лікарні № 8, де півтора роки тривав капітальний ремонт.

«Після капітального ремонту, який тривав півтора роки, відкрили хірургічне відділення Київської міської клінічної

лікарні № 8. Окрім оновлення, це ще й трансформація медичного простору відповідно до найкращих сучасних стандартів якості, комфорту, доступності. Із системою вентиляції у палатах, санвузлами, кнопками виклику медсестер і відеоспостереженням у кожній палаті. Після ремонту відділення стало безбар'єрним і доступним для всіх груп пацієнтів, зокрема для людей з інвалідністю», – зазначив Віталій Кличко.

Він повідомив, що відділення щомісяця приймає близько 280 пацієнтів. Щороку – понад 3300 людей. Серед них багато тяжкохворих, а також поранених внаслідок бойових дій.

Мер Києва наголосив, що столична влада продовжує оновлювати відділення в комунальних медзакладах, закуповувати сучасне обладнання і підтримувати наших медиків.

9 жовтня на пленарному засіданні сесії Київграда затвердила міську цільову програму «Громадське здоров'я» на 2026–2028 роки, а також продовжила до 2028 дію ще однієї програми – «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці».

Програма «Громадське здоров'я» вже засвідчила у 2022–2025 роках ефективність комплексного муніципального підходу до здоров'я киян.

Турбується міська влада і про ментальне здоров'я киян. Так, з початку року відкрито 9 Центрів ментального здоров'я, де надають безкоштовні послуги. Тут проводять індивідуальні та групові психологічні консультації, тренінги зі зняття стресу, психотерапевтичні сеанси, заняття з розвитку емоційної стійкості та соціальної підтримки. Загалом надано понад 5 000 послуг особам з ментальними порушеннями, 40% із яких – дітям до 17 років.

Дякую нашим медпрацівникам за те, що, як би складно не було, вони гідно виконують свою місію – бережуть здоров'я і життя киян! Окрема вдячність тим медикам, які сьогодні захищають державу на фронті. Слава Україні і її героям!».

«Київ продовжує підтримувати лікарні, закуповувати обладнання, медикаменти, робити ремонти у медзакладах, щоб кияни отримували меддопомогу на рівні найвищих стандартів. Минулого року з бюджету столиці на медичну сферу спрямували понад 7 млрд грн. Понад 1 млрд з них пішов на матеріальну підтримку медпрацівників, які отримують щомісячну безповоротну фінансову допомогу від міста. НСЗУ у 2024 році профінансувала заклади охорони здоров'я Києва загалом на суму понад 11 млрд грн. Тож допомога міста значна і відчутна.

Столичні лікарі пройшли навчання за програмою mhGAP Всесвітньої організації охорони здоров'я. Це дозволяє ефективно діагностувати і надавати допомогу людям з психічними порушеннями.

З початку року навчання пройшли понад 7 000 медичних працівників закладів усіх типів надання медичної допомоги – від первинної до екстреної і спеціалізованої.

Крім того, комунальні заклади охорони здоров'я Києва підтримують програму «Ти як», яка спрямована на підтримку психічного здоров'я громадян.

До Міжнародного дня білої тростини в Київській міській дитячій клінічній лікарні № 1 відкрили нову сенсорну кімнату. Це спеціальний простір для дітей з порушеннями зору, де вони можуть пізнавати світ через світло, звук, дотик і рух, розвивати сенсорні навички, орієнтацію в просторі та впевненість у собі.

Міська влада під керівництвом Кличка не лише розвиває, а й відновлює лі-

карні, пошкоджені внаслідок обстрілів. Це важливий елемент – адже військова агресія створює пряму загрозу медичній інфраструктурі.

«Коли закінчиться війна, столиця не просто відбудує те, що зруйновано, а й реалізує амбітні плани розвитку медицини», – заявив Кличко.

Міська влада завжди підтримує медичний персонал: надає доплати, проводить ремонти, закуповує обладнання, медикаменти – всі ці кроки покликані підвищити рівень життя медиків і їхню здатність працювати ефективно.

Кличко демонструє, що мерія Києва намагається будувати міцну, сучасну і стійку медичну систему. Його стратегія – енергоефективність, міжнародне партнерство, підтримка медпрацівників, реабілітація – має велике значення саме зараз. Завдяки цим ініціативам мешканці столиці мають шанс отримувати якісну медичну допомогу, навіть під час війни.

За матеріалами сайту www.kmr.gov.ua

Єдність і відповідальність...

Закінчення, початок на 1-й стор.

дії, однак трудові колективи й обласні організації все ж згуртувалися і не підтримали спроб розколотися ФПУ. Сергій Бизов подякував колегам за надану йому довіру, зазначивши, що робота складна, але спільними зусиллями вдається активізувати роботу НТСЕР і налагоджувати діалог з урядом.

«Повага до профспілки починається з поваги до самих себе, – підкреслив він. – Сьогодні ви обираєте не просто голову, а лідера, на якого можна спертися», – і наголосив, що розвиток можливий лише за умови єдності.

З'їзд заслухав виступи трьох кандидатів на посаду голови профспілки:

Вікторії Коваль, Сергія Кубанського й Ірини Швець.

Після відкритого голосування переважною більшістю голосів головою Професійної спілки працівників охорони здоров'я України обрали Сергія Анатолійовича Кубанського, що підтверджує високий рівень довіри й підтримки його кандидатури серед членів профспілки.

Робоча зустріч голови ФПУ з Прем'єр-міністром України

31 жовтня у Кабінеті Міністрів України відбулася робоча зустріч голови ФПУ Сергія Бизова з Прем'єр-міністром України Юлією Свиріденко. Сторони обговорили питання подальшого розвитку ефективного соціального діалогу між Урядом, профспілками та роботодавцями, як основного інструменту формування справедливої соціально-економічної політики держави. Домовилися активізувати роботу спільних дій Уряду та профспілок, спрямованих на створення гідних умов праці та забезпечення належного рівня оплати праці.

Серед іншого йшлося про підготовку й широке громадське обговорення проекту нового Трудового кодексу України, розробку проекту нової Генеральної угоди, що визначатиме основні принципи та зобов'язання сторін у сфері трудових і соціально-економічних відносин на найближчі роки та запуск діяльності Національної тристоронньої соціально-економічної ради при Президентові, яка має стати платформою для вироблення узгоджених рішень між представниками влади, профспілок і роботодавців.

Зустріч пройшла у конструктивній атмосфері взаєморозуміння та партнерства, а досягнуті домовленості стануть вагомим кроком на шляху зміцнення соціального діалогу в Україні.

Пресцентр ФПУ

ТУРБОТА ПРО ЛЮДЕЙ І ПІДТРИМКА ЗАХИСНИКІВ: підсумки роботи Комісії з питань охорони здоров'я, сім'ї, соціальної та ветеранської політики Київради за 2025 рік

Протягом 2025 року постійна комісія Київської міської ради з питань охорони здоров'я, сім'ї, соціальної та ветеранської політики провела 13 засідань, на яких розглянула понад 160 питань, що стосуються охорони здоров'я, соціального захисту, підтримки ветеранів, родин з дітьми і людей з інвалідністю.

Реформа медицини: спроможна мережа та гідні умови для лікарів

Одним з головних напрямів роботи комісії залишається розвиток системи охорони здоров'я столиці. У 2025 році комісія підтримала рішення, що дозволили створити спроможну мережу медичних закладів Госпітального округу м. Києва, відповідно до вимог урядових постанов. Тому відбулася реорганізація кількох міських лікарень і центрів, щоб підвищити ефективність управління, якість медичних послуг і територіальну доступність для киян. Як результат, до спроможної мережі Києва увійшли 9 кластерних закладів охорони здоров'я і 12 надкластерних, у тому числі 4 монопрофільні – онкологічний, психіатричний, фтизіопульмонологічний та перинатальний.

Серед головних рішень – затвердження нової міської цільової програми «Громадське здоров'я» на 2026–2028 роки, яка передбачає профілактику і ранню діагностику інфекційних, соціально небезпечних захворювань, таких як. ВІЛ/СНІД, туберкульоз, хронічні вірусні гепатити, а також популяризацію здорового способу життя та формування культури відповідального ставлення до власного здоров'я.

Продовжено дію програми «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» до 2027 року. Одним з важливих нововведень стане щомісячна фінансова допомога всім медич-

ним працівникам столиці у 2026 році – як визнання їхнього професіоналізму і самовідданості. А також забезпечення закладів охорони здоров'я спеціальним і спеціалізованим автотранспортом.

Також із надважливого – наприкінці року відкриє свої двері для пацієнтів новий Реабілітаційний центр з протезною лабораторією, який ми створюємо зусиллями міста, депутатів фракції «Європейська солідарність» і Фонду Порошенка у Свято-Михайлівській клінічній лікарні. У ньому будуть виготовляти сучасні високотехнологічні протези для пацієнтів з ампутаціями і забезпечувати їх належною реабілітацією для повернення до повноцінного життя.

Соціальна політика: турбота про людей з інвалідністю

У 2025 році комісія ініціювала ухвалення Київрадою рішення про щоквартальну матеріальну допомогу на придбання сечоприймачів для дітей і дорослих з інвалідністю, а також для захисників і захис-

ниць України, які отримали поранення або втратили працездатність унаслідок війни. Цей крок має на меті врахувати індивідуальні потреби кожної людини з інвалідністю і забезпечити своєчасний доступ до необхідних медичних виробів. Також тут запроваджується новий механізм забезпечення – допомогу надаватимуть у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб і виплачуватимуть щоквартально – до 10 числа першого місяця кожного кварталу. Це дасть можливість людям самостійно обирати й купувати саме ті медичні засоби, які найкраще відповідають їхнім потребам.

Ще одне важливе питання – психічне здоров'я населення, яке значно погіршилося у зв'язку з повномасштабною війною. Це стосується як цивільних, так і військових. Психічні розлади часто супроводжуються алко- і наркозалежностями, спричинюють соціальну ізоляцію та впливають на працездатність і соціалізацію людини. Ця ситуація вимагає від держави й органів місцевого самоврядування своєчасного планування і впровадження належних соціальних послуг, які б відповідали потребам цієї категорії громадян.

У зв'язку з цим комісія ініціювала звернення Київради до Верховної Ради і Кабінету Міністрів щодо впровадження соціальної послуги «помічник особи з психічними розладами». Такий підхід допоможе людям з ментальними порушеннями от-

римувати необхідну підтримку, долати бюрократичні бар'єри й адаптуватися в суспільстві.

Ветеранська політика: від слів – до реальної підтримки

2025 рік став визначальним у посиленні ветеранського напрямку діяльності комісії. Зміни у назві комісії – з додаванням «ветеранської політики» – відобразили реальний фокус роботи на підтримку захисників і захисниць України, який є незмінним з початку повномасштабного вторгнення.

Серед головних ініціатив:

- створення інституту Уповноваженого з прав ветеранів війни у структурі Київради. Завдяки цьому ми зможемо створити реальні умови для повноцінної реалізації громадських, соціальних, економічних і культурних прав ветеранів. Це крок до того, щоб голос захисників і захисниць України було почуто, а їхні потреби було якнайкраще враховано у міській політиці;

- запровадження мікрогрантової програми для ветеранського бізнесу з бюджетом 150 млн грн, що дозволить ветеранам отримати до 200 тис. грн на відкриття або розвиток власної справи;

- продовження програми «Підтримка киян – захисників і захисниць України» до 2027 року, доповненої новими заходами – від протезування очей і слуху до компенсації витрат на лікування, переобладнання житла та сімейний відпочинок у межах України, міжсекторальної підтримки з питань працевлаштування захисників і захисниць і переоблаштування робочих місць для осіб з інвалідністю внаслідок війни в комунальних закладах столиці.

Діти, сім'я, молодь

Комісія продовжила роботу в напрямі захисту прав дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

За моєї ініціативи Київрада ухвалила Порядок приведення у належний стан житла, яке належить таким дітям, щоб вони могли повертатися у гідні й комфортні умови проживання після досягнення повноліття.

Окрім того, ухвалено рішення щодо додаткової допомоги молодим батькам – до 14 тисяч гривень, а також підтримано реорганізацію центрів для ВІЛ-інфікованих дітей для підвищення ефективності надання послуг.

Цифри, що говорять самі за себе

За 11 місяців 2025 року Комісія опрацювала понад 1180 одиниць вхідної кореспонденції – звернень громадян, структурних підрозділів і громадських організацій – і підготувала понад 440 відповідей і рішень.

Усі ці документи – конкретні кроки у розбудові соціальної, медичної і ветеранської політики столиці.

Ми щодня працюємо над тим, щоб Київ був містом, у якому кожна людина – незалежно від віку, стану здоров'я чи життєвих обставин – почувала б себе захищеною і мала доступ до якісних послуг. Особлива увага – нашим захисникам і захисницям, які потребують не лише допомоги, а й можливостей для нового життя.

Зберігаємо традиції: XII Амосовські читання

Відбулися XII Амосовські читання, приурочені до 112-річчя з дня народження видатного хірурга Миколи Амосова. Захід проходить щорічно з 2013 року за участю провідних українських і зарубіжних фахівців для вшанування пам'яті Миколи Михайловича. Участь у читаннях взяли представники НАМН України – перший віцепрезидент, академік Олександр Усенко, віцепрезиденти, академіки Сергій Возіанов та Ігор Лурін, а також в. о. головного ученого секретаря, д. м. н., проф. Наталя Медведовська.

Цьогорічна зустріч була приурочена до 70-річчя першої операції Миколи Амосова, яка започаткувала сучасну українську кардіохірургію. На базі 24-ї міської лікарні м. Києва М. М. Амосов відкрив першу в Україні спеціалізовану клініку серцевої хірургії. Будівля, у якій

Амосов робив операцію, уже понад чверть століття перебуває в аварійному стані, але в операційній досі збереглася лампа, що світила під час першого історичного втручання.

Доповідь директора Національного інституту серцево-судинної хірургії ім. М. М. Амосова, академіка НАМН Василя Лазоришинця, була про інтеграцію державних установ НАМН України в Програму медичних гарантій, а також про виклики, з якими вони зіткнулися. Академік наголосив, що установи НАМН виконують критично важливу функцію – забезпечують найскладніші високотехнологічні втручання, які не можуть виконувати звичайні лікарні. Він

підкреслив, що нинішні умови фінансування, юридичні обмеження та низькі тарифи НСЗУ не відповідають реальним потребам інститутів і ставлять під загрозу якість допомоги, зокрема для військових. Попри застаріле обладнання і значний кадровий дефіцит, установи НАМН пролікували сотні тисяч пацієнтів. У доповіді

було окреслено необхідність системних змін: перегляду фінансування, підтримки високотехнологічних інтервенцій і створення довгострокової стратегії розвитку установ НАМН.

У межах заходу академік Василь Лазоришинець вручив медаль від Президента України медичній директорці клініки Ользі Уніцькій з нагоди присвоєння почесного звання «Заслужений лікар України».

Традиційно під час читань відбулося нагородження медаллю ім. М. М. Амосова. Сьогоднішні Амосовські читання ще раз підтвердили: спадщина Миколи Михайловича жива. Вона продовжується у щоденній праці хірургів, науковців і всіх, хто рятує серця українців. Ми дякуємо кожному, хто зберігає та примножує цю велику традицію. Разом будемо майбутнє української кардіохірургії – сильне, сучасне й гідне імені Амосова.

Перша науково-практична конференція Академії освіти Національного інституту раку для медичних сестер і братів!

6 листопада в Національному інституті раку відбулася науково-практична конференція «Сучасне медсестринство в онкології: догляд, знання, інновації» – перша подія Академії освіти НІР, що об'єднала керівників, лікарів, медичних сестер і експертів у сфері охорони здоров'я. Захід був спрямований на обговорення актуальних питань розвитку медсестринської служби, підвищення якості медичної допомоги й ефективної взаємодії між усіма членами команди.

У роботі конференції взяли участь понад 300 учасників офлайн і онлайн, які підвищували професійні знання та обмінювались досвідом.

Подію урочисто відкрили:

- Степан Крулько, генеральний директор ДНП «Національний інститут раку»
- Сергій Кубанський, голова Ради Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я;
- Ілля Кошурба, радник Голови НСЗУ, провідний спеціаліст Державного підприємства «Медичні гарантії» при НСЗУ;
- Валерій Зуб, народний депутат України, голова підкомітету з питань профілактики

та боротьби з онкологічними захворюваннями Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування;

- Арман Качарян, медичний директор ДНП «НІР»;
- Олеся Крилова, головна медична сестра ДНП «НІР».

З вітальним словом до учасників звернувся Степан Крулько, який також представив доповідь «Програма медичних гарантій: джерела фінансування та їхній вплив на діяльність НІР».

Про стратегічний розвиток установи й місце медсестринської служби у трансформаційних процесах розповів Арман Качарян, медичний директор НІР, у доповіді «Стратегія роз-

витку НІР: роль медсестринської служби у трансформації закладу».

Важливі теми сучасної медицини також порушили запрошені спікери:

- Тетяна Олійник, представниця Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, – «Використання медичного канабісу»;
- Юлія Тихолаз, викладачка Вінницького фахового медичного коледжу ім. акад. Д. К. Заболотного, – «Емпатія як професійна компетентність медсестри: між знанням і людяністю»;
- Іван Лісний, завідувач науково-клінічного відділу анестезіології та інтенсивної терапії, – «Нутритивна підтримка пацієнтів з онкологічними захворюваннями»;

• Андрій Висоцький, лікар-анестезіолог відділу контролю якості НІР, – «Модель взаємодії лікар – медсестра в інтенсивній терапії»;

- Лариса Белікова, анестезистка ВАІТ-2, – «Роль медичної сестри у відділенні анестезіології та інтенсивної терапії»;
- Олеся Крилова, головна медична сестра НІР, – «Безперервний професійний розвиток медичних сестер»;
- Ірина Темна, старша медична сестра відділення трансплантації кісткового мозку, – «Медсестринські аспекти тран-

сплантації кісткового мозку: що варто знати»;

- Ілона Черненко, старша медична сестра відділення дистанційної променевої терапії, – «Як проходить променева терапія?»;
- Анастасія Єрстова, комунікаційна менеджерка НІР, – «Ефективна комунікація серед медичних працівників»;
- Софія Цікаленко, старша медична сестра операційного відділення, – «Підготовка пацієнта та операційної бригади до хірургічного втручання»;

• Наталія Коваль, старша медична сестра відділення променевої діагностики, – «Поводження з порт-системами».

- Юлія Стась, завідувачка відділу інфекційного контролю, – «Вентилятор-асоційовані інфекції та догляд за пацієнтом у ВАІТ»;
- Любов Куцевич, координаторка з гігієни рук, – «Гігієна рук як базовий елемент безпеки пацієнта та персоналу»;

• Валентина Іванікіна, клінічна фармацевтка відділу інфекційного контролю, – «Практичні стратегії зниження антибіотикорезистентності у відділенні»;

- Роман Побочій, завідувач аптеки, – «Правила обліку та зберігання лікарських засобів у НІР»;
- Тетяна Семіног, менеджерка компанії BD, – «Захист медичної сестри при роботі з хімотерапевтичними препаратами».

Захід став майданчиком для обміну досвідом, професійного спілкування і підтримки ідей розвитку сучасного медсестринства в онкологічній сфері. Національний інститут раку й надалі сприятиме професійному зростанню своїх фахівців і впро-

вадженню найкращих практик для підвищення якості медичної допомоги пацієнтам, підтримці, навчанню, розвитку медичних сестер і медичних братів, які щодня стоять поруч з пацієнтами на шляху до одужання.

Про лікарів, науку, війну і жагу до життя...

У світлі нещодавніх подій ми звернулися до Володимира Миколайовича Коваленка, академіка Національної академії медичних наук (НАМН) України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України, доктора медичних наук, професора, віцепрезидента НАМН України, генерального директора ДП «ННЦ «Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М. Д. Стражеска НАМН України», запитавши про відчуття від сьогоднішнього і бачення майбутнього.

Вийшла цікава розмова – роздум щодо того, наскільки великими є наші шанси втримати, зберегти професійні надбання і відродити те, що вже втрачено через війну. Нарис за найбільш цікавими фрагментами розмови представляємо до уваги наших читачів.

Як я відчуваю сьогоднішній ступінь нашої вразливості, коли руйнування і смерть увійшли в повсякденність? Насамперед – як біль у серці, який я добре знаю особисто і не тільки як кардіолог. Між тим він – не тільки від конкретних втрат. Що чекає на наших умовних нащадків – українців, європейців?

Майбутнє як сумарний вектор прагнення наших сердець

Майбутнє знаходиться в тісному зв'язку із «серцевою глибиною» Людини – її ідеалами, прагненнями, страхами. Точніше, воно залежить від місця добра й світла в кожній окремій душі. Згадую грандіозну композицію «Страшний суд»

у Кирилівській церкві Києва: ангели звивають небо, немов скатертину... Попри це попередження «на всі часи» не полишаю надії на оновлення буття.

Піднесення значущості медицини, освіти і науки, організація їхнього функціонування з урахуванням інтересів держави – запорука швидкого післявоєнного

відновлення. Нам потрібні фахівці, що не бояться щедро витратити себе заради спільного блага. Цей ген – потяг до суспільного служіння, надійно вшитий у код українського народу – я в цьому впевнений. Тому українцеві здебільшого

Закінчення на 5-й стор.

У Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця відзначили 10-річчя Інституту післядипломної освіти

У Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця відбулися урочисті і науково-практичні заходи до 10-річчя Інституту післядипломної освіти (ІПО). У межах події учасники взяли участь у пленарній сесії, заслухали презентації кафедр, долучилися до роботи майстер-класів і засідань секцій II Міжнародної науково-педагогічної конференції «Інновації у післядипломній медичній освіті: досвід та перспективи».

У межах події відбулося нагородження співробітників університету почесними грамотами Вченої ради. Вручаючи відзнаки, ректор НМУ імені О. О. Богомольця, професор Юрій Кучин висловив вдячність усім, хто стояв біля витоків створення ІПО, хто продовжує сьогодні розвивати й піднімати на якісно новий рівень післядипломну медичну освіту, і підкреслив, що на сьогодні університет вийшов на передові позиції в питаннях розробки нових напрямків, програм, стратегічної комунікації

щодо надання медичних освітніх послуг на післядипломному етапі.

На важливості післядипломної освіти в сучасному світі наголосив начальник управління медичних кадрів, освіти і науки МОЗ України, професор Сергій Убогов.

Про виклики, які постають перед сучасними фахівцями з інклюзивної освіти і психічного здоров'я, поінформував під час виступу перший проректор НМУ, професор Олександр Науменко. Він детально розповів

про особливості підготовки спеціалістів з психічного здоров'я, а також наголосив на важливості міжгалузевої співпраці в цій сфері.

Досягнення, здобутки та перспективи розвитку післядипломної освіти представила виконувачка обов'язків директора Інституту післядипломної освіти, доцентка Наталія Гребень. Як зазначила доповідачка, попри виклики сьогодення, Інститут зберіг стабільність освітнього процесу. Протягом 2024 року слухачами ІПО стали 5770 фахівців, уперше впроваджено підготовку іноземних громадян за програмою первинної спеціалізації «Загальна лікарська практика». У 2025 році започатковано програму навчання лікарів-резидентів за трьома напрямками – «Клінічна онкологія», «Онкогінекологія», «Нейрохірургія». Якісне зростання відбулося завдяки підготовці кадрового потенціалу і змінам у організації освітнього процесу.

Завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я, професор Валентин Парій поінформував, що за більше ніж сорок років навчання на кафедрі пройшли понад п'ятнадцять тисяч фахівців з усіх регіонів України. Він звернув увагу на розширення напрямків діяльності і розповів про розроблені сучасні цикли тематичного удосконалення.

На важливих аспектах і нововведеннях, які стосуються безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, детально зупини-

лася директорка Бізнес-школи НМУ імені О. О. Богомольця, професорка Тетяна Вежновець. Вона акцентувала увагу на тому, що наразі БПР є обов'язковим для працівників сфери охорони здоров'я – науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників закладів вищої освіти й фахової передвищої освіти.

Про необхідність формування м'яких навичок в післядипломній освіті лікарів і викладачів медичних закладів вищої освіти розповіла директорка Навчально-наукового центру неперервної професійної освіти Інституту післядипломної освіти, доцентка Леся Лимар.

Наукова спільнота НМУ імені О. О. Богомольця ще раз засвідчила – саме завдяки щоденній праці викладачів формується професійний, інтелектуальний, фаховий медичний потенціал надвисокого рівня.

Центр комунікацій, організаційної і редакційної роботи НМУ імені О. О. Богомольця

Про лікарів, науку, війну...

Закінчення, початок на 4-й стор.

не соромно відповідати на головне питання життя: «Що ти робиш для інших?».

Мені достатньо лише повернутися подумки в минуле, щоб пересвідчитися: у глибині нашого народного характеру лежать невичерпні витки відданого служіння науці й медицині. Дякувати Богові, на моєму життєвому шляху було безліч світлих, чистих, талановитих постатей. Ранкова зоря мого професійного шляху горіла якраз цим світлом – новаторства заради людини, її здоров'я, якості життя.

У співдружності професіоналів, як в організмі, важливий кожен

Які сузір'я яскравих талановитих постатей траплялися мені на шляху наукової та викладацько-адміністративної діяльності! Разом ми досягнули і впровадили інтеграцію фахівців у міждисциплінарні команди: ревматологів з кардіологами, нефрологами, пульмонологами та іншими. Випробували різні аспекти використання новітніх лікувальних методів – екстракорпоральної гемокорекції (плазмаферез, цитаферез та ін.), ультрафіолетового опромінення крові тощо. Майже пів століття тому відчайдушна відданість справі колег-однодумців зробила можливим впровадження тоді новаторського, а зараз базового методу діагностики – клінічного ультразвукового дослідження серця.

Напрочуд особливим був період, коли творилася незалежна суверенна

держава, оновлювалася українська медицина. Усі причетні були сповнені надій і енергії, а власне у мене насага була прямо пропорційна кількості й рівню складності завдань. Саме наш напрямок у сфері внутрішніх хвороб став точкою прикладання двох наймасштабніших, навіть епохальних медичних заходів 2000–2010 рр. – державних програм профілактики й лікування артеріальної гіпертензії і попередження та лікування серцево-судинних і цереброваскулярних захворювань. Завдяки їхній реалізації збільшилася тривалість життя населення із серцево-судинними захворюваннями, знизилася частота серцево-судинних подій. Шкода, що ці програми не отримали державної підтримки і надалі.

Наукова і лікувальна робота неможлива без обміну досвідом

Базова потреба як вчених-дослідників, так і клініцистів – обмін ідеями, думками, співпраця з колегами за кордоном. Щоб оптимізувати ці процеси, довелося попрацювати над уніфікацією фахової термінології терапевтів, кардіологів і ревматологів країни. Це дало змогу надалі колегіально створювати галузеві стандарти й настанови, виконувати іншу організаційно-методичну роботу.

Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска також завжди був на чолі суспільних ініціатив. Під його егідою було засновано товариство, згодом – (Всеукраїнську) асоціацію кардіологів, а у 1993 р. до неї приєдналася Асоціація ревматологів України. Ці громадські

організації швидко долучилися до численних міжнародних фахових об'єднань, і спілкування з колегами з-за кордону розгорнулося на повну силу. Щоб відповідати за структурою європейському товариству, створено споріднені з Асоціацією кардіологів України асоціації за головними напрямками кардіології:

- артеріальної гіпертензії (громадське об'єднання «Проти артеріальної гіпертензії»);

- серцевої недостатності;
- аритмій;
- невідкладної кардіології;
- інтервенційної кардіології;
- превентивної кардіології й реабілітації.

Асоціації взяли на себе проведення численних фахових заходів: з'їздів, конференцій і симпозіумів за участю провідних вчених. Вони визнані у всьому світі, входять до складу багатьох іноземних асоціацій. У цих заходах беруть участь всесвітньо відомі фахівці, зокрема, професори Ю. Браунвальд (США), Р. Феррарі (Італія), П. Вардас (Греція), А. Ажеж (Франція). Іншими словами, у професійному сенсі міждержавні кордони для нас майже перестали існувати. Освітню роботу для лікарів у різних кутках України було організовано у кардіологічних і ревматологічних школах.

Вистоїмо, відновимо...

Кардіологічна спільнота України живе повнокровним життям, сповненим ідей, відкриттів, різних задумів, якими цікаво ділитися з колегами. Так, з'їзд

кардіологів України не лише проводять щорічно, хоча традиційно заходи такого рівня організують 1 раз на 4 роки, але він ще й збирає рекордну для медичної галузі кількість учасників – близько 4000! Свідченням високого рівня нашої науки й практики, традицій та готовності до розвитку є регулярна участь фахівців з України в міжнародних конгресах і конференціях. Так, у вересні цього року ми провели окрему сесію в перший день роботи Європейського конгресу кардіологів у Мадриді.

Ще один сильний, змістовний форум відбувся нещодавно, 23–26 вересня, у столиці. Це був XXVI Національний конгрес кардіологів України. Отже, ми – зріла професійна спільнота, що формує нові підходи в медицині і щиро ділиться знаннями.

Наступного року наш інститут відзначитиме 90-річчя – славний ювілей. Це можливість подякувати вчителям, згадати тих, хто творив українську кардіологію, і подивитися вперед – у майбутнє, яке ми щодня будемо своєю працею. Вистоявши у вогні Другої світової, ми не зламалися, а відродилися. І нині, крізь темряву нових випробувань, ми знову віримо: переможемо, як перемагали завжди.

Любі наші колеги, я впевнений: ми все витримаємо. Відновимо. Досягнемо нових вершин. Бо наша сила – у професійній гідності, взаємній підтримці й вірі в непереборний дух українського народу!

За матеріалами сайту «Український медичний часопис» <https://umj.com.ua>

Річний огляд діяльності Профспілки у сфері БПР

Упродовж 2025 року Київська міська профспілка працівників охорони здоров'я, яка є провайдером 2070 продовжила системну роботу з підвищення кваліфікації і професійної стійкості медичних працівників столиці. З огляду на виклики воєнного часу й стрімкі зміни у сфері охорони здоров'я, профспілка зосередила свої зусилля на практичних, актуальних і доказових напрямках безперервного професійного розвитку (БПР).

Було організовано цикл освітніх заходів, що охопили головні потреби медичних закладів столиці:

- психіатричні огляди медичних працівників;
- підвищення стандартів безпеки медичного середовища;
- психологічна підтримка і профілактика професійного вигорання;

- правові аспекти діяльності медичних працівників;
- сучасні підходи до інфекційного контролю;
- удосконалення навичок комунікації з пацієнтом під час війни, у кризових умовах.

Лекції, тренінги, майстер-класи проводили провідні фахівці галузі – науковці, лікарі, юристи та психологи, що мають досвід роботи в умовах надзвичайних ситуацій.

Цікавим освітнім заходом було проведення групи рівних у сфері БПР, де акредитовані фасилітатори розказали, як невеликі групи медичних фахівців однакового рівня за посадою регулярно зустрічаються для обговорення власної практики, клінічних випадків і обміну досвідом з метою покращення якості медичної допомоги. Це формат неформального навчання, який офіційно затверджено наказом МОЗ № 781 від 08.05.2025 і надає бали безперервного професійного розвитку (БПР).

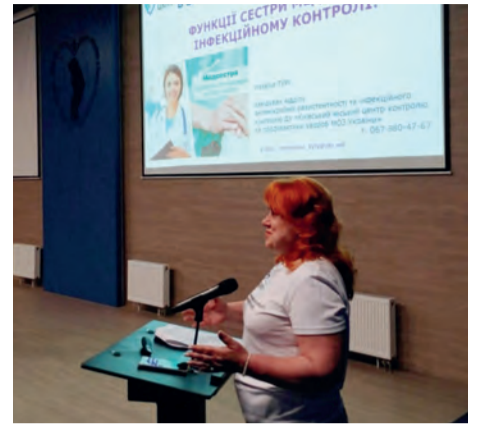
Також Київська міська профспілка працівників охорони здоров'я виступила співорганізатором XVI Міжнародного конгресу медичних сестер та V Науково-практичної конференції з міжнародною участю «Охматдитівські читання», за участь в яких медичні працівники також отримали бали БПР. У цих міжнародних заходах взяли участь онлайн і офлайн більше 2500 медичних працівників.

Проведені заходи засвідчили високу потребу столичних медичних працівників у сучасних, практично орієнтованих знаннях.

Всього за рік у програмах БПР, організованих Профспілкою, взяли участь і отримали сертифікати більше 3000 фахівців різних лікувально-профілактичних закладів.

Результатами проведених заходів БПР стали:

- зміцнення професійної компетентності; розширення досвіду, структурування і осучаснення знань;
- підвищення рівня безпеки на робочих місцях;
- покращення якості взаємодії в медичних командах;
- формування практичних навичок реагування у складних і кризових ситуаціях;

- розширення правової обізнаності медичного персоналу.

Головне, що всі заходи БПР для працівників, які є членами Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я, проводили безоплатно.

Профспілка й надалі розширюватиме спектр освітніх програм, розроблятиме нові тренінгові модулі і впроваджуватиме практики, які відповідають міжнародним стандартам.

У планах – ще більше міждисциплінарних навчань, симуляційних тренінгів і заходів, спрямованих на підвищення безпеки медичної практики в умовах війни.

Стежте за нашими соціальними мережами і сайтом: там публікуємо анонси всіх заходів!

ВАЖЛИВО: МОЗ України оновило порядок проведення обов'язкових медоглядів

Міністерство охорони здоров'я затвердило новий порядок організації і проведення обов'язкових медичних оглядів працівників окремих категорій. Відповідний документ – Наказ № 1393 від 8 вересня 2025 року – зареєстровано у Мін'юсті 27 жовтня і набув чинності 18 листопада 2025 року. З цього моменту втратив чинність попередній Наказ МОЗ № 246 від 21 травня 2007 року.

Кого стосується новий порядок

Порядок №1393 визначає правила проведення обов'язкових медичних оглядів для працівників:

- зайнятих на важких роботах або з шкідливими й небезпечними умовами праці (шум, вібрація, промислові аерозолі, хімічні речовини, випромінювання тощо),
- тих, хто підпадає під дію канцерогенів, мутагенів чи біологічних агентів,
- молодших 21 року,
- а також працівників зі змінним графіком, яких залучають до нічних змін.

Медогляди проводять у трьох формах:

- попередні (під час прийняття на роботу для оцінки стану здоров'я працівника);
- періодичні (протягом трудової діяльності для раннього виявлення професійних захворювань);
- позачергові (за заявою працівника або з ініціативи роботодавця, якщо є підстави вважати, що працівник не може виконувати обов'язки без шкоди для здоров'я).

Періодичність проходження оглядів визначають за характером роботи.

Працівники зі шкідливими умовами проходять огляд щороку, а в окремих сферах, зокрема працівники харчової промисловості, медичні установи, дитячі заклади, водії транспортних засобів чи особи, що контактують з біологічними агентами, огляди проходять частіше – раз на пів року.

Працівники до двадцяти одного року проходять медогляд обов'язково щороку, незалежно від умов праці.

Як проходитиме медогляд

Проводити такі медогляди можуть лише заклади охорони здоров'я, які мають право надання спеціалізованої допомоги, зокрема за спеціальністю «Професійна патологія». Великі заклади охорони здоров'я, які мають у штаті всіх лікарів, можуть на своїй базі створювати комісії з проведення медичних оглядів для своїх працівників.

Для цього роботодавець укладає із закладом охорони здоров'я договір і визначає наказом відповідальну особу за організацію проведення медичного огляду.

До 1 грудня 2025 року роботодавці повинні подати заяву до Держпраці.

До цього часу необхідно проаналізувати умови праці, визначити шкідливі

фактори, підготувати список посад і узгодити дані з профспілкою.

Лише після цього формують пакет документів для подання до Держпраці.

Заклад охорони здоров'я також створює медичну комісію для проведення обов'язкових оглядів. Її роботу детально регламентує розділ IV Порядку № 1393.

На час проходження медогляду зберігають місце роботи і середній заробіток. Якщо працівник не пройшов медогляд без поважної причини, роботодавець має право відсторонити його без збереження зарплати.

Так само не допускають до роботи осіб, яким діяльність протипоказана за медичним висновком. У таких ситуаціях працівникові слід запропонувати іншу роботу, що не становить ризику для його здоров'я.

Отже, роботодавець не лише організовує проведення медичних оглядів, а й контролює дотримання працівниками вимог щодо їхнього проходження, забезпечуючи безпечні умови праці і охорону здоров'я колективу.

Нова форма довідки

За результатами медогляду лікарі оформлюють нову форму первинної облікової документації № 025-9/о – «Довідка про проходження обов'язкового медичного огляду працівника».

Форму й інструкцію до неї затверджено тим самим наказом МОЗ № 1393.

Ця довідка стане єдиним підтверджувальним документом для роботодавця і

працівника про проходження обов'язкового медогляду.

Хто оплачує проходження медичних оглядів

Як і раніше, працівники проходять попередній (під час прийняття на роботу), періодичні (протягом трудової діяльності) і позачергові медичні огляди за рахунок роботодавця (п. 6 розд. I Порядку № 1393). Роботодавець укладає договір з надавачем послуг з проведення медогляду.

Отже, роботодавець не лише організовує проведення медичних оглядів, а й контролює дотримання працівниками вимог щодо їхнього проходження, забезпечуючи безпечні умови праці й охорону здоров'я колективу.

Відповідальність за порушення і строки підготовки

Роботодавець, який допускає працівників до роботи без проходження обов'язкових медичних оглядів, порушує вимоги трудового законодавства і несе відповідальність відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення:

1. адміністративну – штраф для посадових осіб підприємств і ФОПів від 20 до 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2. фінансову – штраф у розмірі однієї мінімальної зарплати за кожне порушення.

Навіть під час воєнного стану переносити строки або допускати працівників без медогляду заборонено.

Українські сімейні лікарі на WONCA 2025: натхнення, досвід і нові орієнтири

З 17 по 21 вересня у Лісабоні (Португалія) відбулася Всесвітня конференція сімейних лікарів WONCA 2025. Подія об'єднала 4219 учасників з 117 країн світу, ставши головним майданчиком зустрічі професіоналів, які формують майбутнє первинної ланки охорони здоров'я.

Серед них – представниці з України: сімейна лікарка Анна Остафійчук та лікарка-інтерн другого року навчання Зоя Прохоренкова з міста Київ, сімейна лікарка з Кривого Рогу Анастасія Гібескул, педіатриня з Уманського району Черкаської області Марина Опаленко й Ольга Короленко, координаторка з розвитку потенціалу і моніторингу й оцінювання україно-швейцарського проекту «Розвиток медичної освіти». Зокрема, україно-швейцарський проект «Розвиток медичної освіти» вже другий рік поспіль фінансово й організаційно підтримує участь у конференції WONCA для українських сімейних лікарів.

Протягом п'яти днів учасники занурювалися у лекції, майстер-класи, клінічні обговорення і зустрічі з колегами з усього світу. Варто виділити деякі з тем, представлених під час заходу.

Сімейна медицина як серце системи охорони здоров'я

На відкритті конференції президентка WONCA Карен Флегг наголосила: «Без сильної первинки неможливо досягти всезагального охоплення медичними послугами. Кожна людина має право на якісну допомогу – там і тоді, де вона потрібна». Сьогодні понад 4,5 мільярда людей у світі не мають доступу до базових медичних послуг, а мільйони сімей витрачають понад 10% бюджету лише на лікування. Саме тому системи охорони здоров'я мають бути переорієнтовані на первинну ланку, яка покриває до 90% потреб людини протягом життя. Карен підкреслила, що сталість – це не лише про екологію, а й про соціальну справедливість, людські ресурси та довіру в системі.

Фундамент сімейної медицини тримається на чотирьох «С»:

- First Contact – перший контакт із системою;
- Continuity – безперервність допомоги;
- Comprehensiveness – комплексність;
- Coordination – координація між рівнями.

ВООЗ додає ще одну – Person-Centeredness – допомога, в центрі якої знаходиться людина. Для сталого розвитку потрібні також чотири «Т»: Teams, Tools, Technology, Tailoring – команди, інструменти, технології й індивідуальний догляд.

«Сімейна медицина – найкраща професія у світі»

Ці слова прозвучали з уст лікарки Мері МакКарті (Велика Британія). Її лекція стала одним із найемоційніших моментів конференції. «Сімейний лікар – це детектив у медицині. Ми бачимо людину цілісно, поєднуючи фізичне, психологічне й соціальне. Ми поруч у найкращі та найважчі моменти – іноді просто тримаючи за руку».

Дослідження UAME показали, що для якісної практики лікар повинен мати до 1000 пацієнтів, працювати не більше 8 годин на день, приділяти 20–40 хвилин на консультацію і проводити не більше 25 прийомів на добу. Проблеми, спільні для лікарів багатьох країн, – бюрократія, нестача ІТ-інструментів і слабка взаємодія між рівнями допомоги. Але головне – зберігати мотивацію і підтримку, адже «щасливі лікарі = щасливі пацієнти = щасливе суспільство».

Сімейна медицина і штучний інтелект

Проблематика і потенціал штучного інтелекту (ШІ) в первинній ланці були одними з центральних тем конференції. Шейма Гандан Акійон, сімейна лікарка та дослідниця з Туреччини, співкерівниця Спеціальної групи з цифрового здоров'я та ШІ зазначила, що ШІ розглядають як неминучу силу, яка кардинально змінить первинну медичну допомогу, надаючи сімейним лікарям унікальну можливість посилити людський елемент у своїй роботі.

Основна ідея полягає в тому, що ШІ може взяти на себе рутинні алгоритмічні завдання і патерн-орієнтовані домени (як от інтерпретація рентгенівських знімків і ЕКГ, оцінка ризиків, транскрибування та узагальнення розмов «лікар–пацієнт») завдяки своїй «суперпам'яті». Це звільнить медичних працівників, щоб вони могли зосередитися на тому, що можуть робити лише люди: слухати, піклуватися і цілювати.

До 2035 року сімейні лікарі, які вмело використовують ШІ, можуть стати «суперлікарями», адже:

- охоплюватимуть знання 10 або більше спеціальностей завдяки «суперпам'яті» ШІ;

- консультації будуть зосереджені лише на рідкісних і складних випадках;

- прийматимуть рішення на основі глобальних, кумулятивних медичних знань, а не лише особистого досвіду;

- зможуть забезпечувати спеціалізовану допомогу навіть у недостатньо забезпечених районах, використовуючи ШІ для візуалізації біля ліжка пацієнта.

Водночас важливо пам'ятати про обмеження: ШІ не має емпатії, здорового глузду і може «вигадувати факти» (галюцинувати). Тому медичний ШІ мусить бути пояснюваним (explainable), доказовим (evidence-based), а головне – повідомляти, якщо не знає відповіді, забезпечуючи безпеку пацієнтів. ВООЗ підтримує розробку стратегії цифрового здоров'я для ПМД, підкреслюючи, що ШІ слугуватиме інструментом точності для покращення медичних систем. ШІ є невід'ємною частиною майбутнього ПМД, його слід використовувати для підвищення ефективності й точності, але головна мета – зберегти і навіть посилити людський елемент у відносинах «лікар–пацієнт».

Планетарне здоров'я та інтеграція екологічної відповідальності в сімейну медицину

Забруднення повітря є причиною не лише легеневих, але й серцево-судинних захворювань і деменції. Проблема полягає в тому, що навіть сектор охорони здоров'я є значним джерелом глобальних вуглецевих викидів (4,4%). Значна частина цього впливу припадає на ліки й медичні практики. Високий вуглецевий слід є наслідком використання дозованих інгаляторів під тиском чи масштабних відходів невикористаних ліків.

Сімейні лікарі починають все частіше вимірювати вуглецевий слід у власних практиках. Вони також закликають до адвокації і пошуку рішень для заміни дозованих інгаляторів під тиском на більш екологічні сухі порошкові інгалятори й до зменшення обсягів призначення ліків.

Важливо, що пацієнти також готові реагувати: дослідження показують, що понад половина людей погоджується використовувати ліки, які можуть бути «трохи менш ідеальними» для них особисто, але мають значно нижчий вплив на навколишнє середовище. Це створює міцну основу для впровадження сталої практики і зосередження на профілактичних послугах, які забезпечують подвійну користь – як для здоров'я людини, так і для довкілля.

Етичні дилеми в сімейній медицині – щоденні виклики, з якими стикаються сімейні лікарі й лікарки в усьому світі

Під час воркшопу учасники працювали з реальними

клінічними кейсами, де немає однозначної відповіді, що потрібно зробити. Орієнтиром для прийняття рішення можуть стати чотири базові принципи етичного підходу:

- Автономія людини – поважати вибір пацієнта;
- Добросесність – діяти в його інтересах;
- Не нашкодити – уникати шкоди;
- Справедливість – рівномірно розподіляти ресурси.

Такі вправи допомагають мислити етично, шукати баланс між людяністю і професійною відповідальністю.

Адаптація нових лікарів: прості кроки, що змінюють усе

Майстер-клас стосувався адаптації студентів і молодих лікарів. У бізнесі доведено: 25% працівників залишають роботу протягом року через невдалу адаптацію. У медицині це має не менше значення. Серед порад:

- забезпечити видимість нового лікаря (табличка, робоче місце, привітальний лист);
- організувати зустріч-знайомство з командою;
- створити безпечний простір для запитань і підтримки.

«Адаптація – це не дрібниця, а стратегічний інструмент, який формує лояльність і професійну впевненість».

Відмова від куріння: роль сімейного лікаря в допомозі пацієнту

Ще одна важлива тема – припинення куріння. Сімейний лікар має головну роль, адже саме його консультація часто стає точкою відліку для змін. Учасники обговорювали когнітивно-поведінкові стратегії:

- розмежування куріння і приємних ритуалів (кава, їжа);
- ускладнення доступу до тютюну;
- заміна сигарет здоровими альтернативами;
- свідоме дихання для подолання тяги.

Також розглядалися фармакологічні методи: цитизин, вареніклін, бупропіон, нікотин-замісна терапія.

«Навіть кілька хвилин розмови під час прийому можуть стати першим кроком до життя без тютюну».

«Правильний тест – правильному пацієнту – до правильного рішення» – основний підхід у використанні швидких тестів в місці надання медичної допомоги сімейним лікарем

Швидкі тести мають сенс лише тоді, коли змінюють клінічне рішення.

Дослідження 2021–2023 років показали, що використання швидких тестів на С-реактивний білок дозволяє уникнути до 25% непотрібних антибіотиків, не погіршуючи результати лікування.

Головний висновок – точність, доречність і раціональність мають бути в основі будь-якого тестування.

Walk with a Doc – коли кроки стають розмовою

Однією з найтепліших подій конференції стала участь у глобальній ініціативі Walk with a Doc – «Прогулянка з лікарем». Це простий, але надзвичайно ефективний формат: лікарі і пацієнти разом гуляють, спілкуються про здоров'я, обмінюються досвідом і підтримкою. Спершу ця ініціатива мала на меті допомогти пацієнтам більше рухатися, але швидко вийшла за межі простої прогулянки. «Це не лише про фізичну активність – це про спільноту, довіру й турботу».

На WONCA 2025 у Лісабоні наші лікарки змогли відчувати це на власному досвіді. Лише близько десяти лікарів підняли руку на питання: «Хто проводить такі зустрічі у себе?». Лікарі з Португалії ділилися досвідом:

- групи налічують від 10 до 40 учасників;
- зустрічі відбуваються щомісяця, у суботу вранці;
- спершу лікар проводить 15 хвилин короткої розмови на актуальні теми;
- далі – спільна прогулянка на 3–4 км (близько години, залежно від підготовки групи).

Представлені активності – лише невелика частина неймовірної програми конференції, яка відбувалася у форматі близько двадцяти паралельних сесій: лекції, воркшопи, розбір клінічних кейсів, балінтові групи. Багато секцій були про медицину здорового способу життя, профілактику професійного вигорання, медичну освіту і роль медичної сестри в команді.

Українські представниці представили на заході дві постерні доповіді та клінічний кейс із практики. Одна з постерних доповідей була про групи рівних як інструмент профілактики професійного вигорання медичних фахівців. Ця робота стала можливою завдяки активній участі фасилітаторів (-рок) і учасників (-ць) груп рівних з усієї України.

Поїздка на WONCA 2025 стала для українських лікарки не лише професійним розвитком, а й підтвердженням: ми є частиною світової спільноти, яка вірить у силу сімейної медицини. Протягом усього заходу відчувалася підтримка і віра в Україну з боку колег з інших країн.

Сімейна медицина – це серце охорони здоров'я. А серце, якщо б'ється разом з іншими, здатне змінити світ.

Вітаємо з ювілеєм КРИВОРЧУКА Ігоря Григоровича

Прийміть найщиріші вітання з нагоди Вашого ювілею – особливої дати, що є не лише рубежем, а й символом мудрості, професіоналізму і високої людяності. Ваш життєвий шлях є прикладом самовідданості, наполегливості й постійного руху вперед. Народившись 13 грудня 1965 року, Ви пройшли довгий і гідний шлях становлення – від учня ЗОШ № 3 м. Бровари до знаного хірурга, науковця та управлінця у сфері охорони здоров'я.

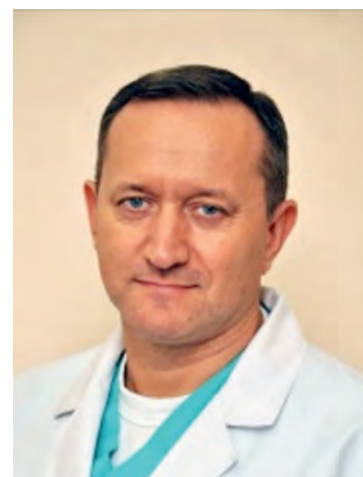
Служба в Збройних силах СРСР загартувала Ваш характер,

а подальше навчання у Київському медичному інституті ім. О. О. Богомольця стало основою для майбутньої професійної майстерності. Інтернатура зі спеціальності «Хірургія» і подальша праця ординатором у відділенні загальної хірургії Центральної міської клінічної лікарні (1995–2008 рр.) та здобуття у 2006 році вищої кваліфікаційної категорії лікаря-хірурга стали підтвердженням високої фаховості й відповідальності.

З 2008 року Ви – завідувач відділення загальної хірургії Олександрівської клінічної лі-

карні м. Києва, а також непереосічний організатор системи охорони здоров'я, що підтверджено сертифікатом за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я» (2009 р.). Постійна участь у вітчизняних і міжнародних конференціях, наукове стажування у Варшаві, робота асистентом кафедри хірургії – усе це свідчить про Вашу невтомну професійну активність та прагнення до розвитку.

Адміністративна діяльність – окрема сторінка Вашої біографії. У 2008–2019 роках Ви виконували обов'язки заступника головного лікаря з хірургії Олександрівської клінічної

лікарні, а з 2019 року й до сьогодні – заступник директора з хірургії КНП «Свято-Михайлівська клінічна лікарня м. Києва». Ваш управлінський досвід,

далекоглядність і стратегічне мислення допомагають розвивати медичну галузь столиці.

Ви – Лікар з великої літери, наставник, науковець і керівник, чия праця рятує життя, надихає колег і викликає щире повагу пацієнтів.

У день Вашого ювілею бажаємо Вам міцного здоров'я, злагоди, нових професійних досягнень і реалізації усіх задумів. Хай кожен день приносить радість, вдячність людей і гордість за зроблене!

Трудовий колектив і ППО працівників КНП «Свято-Михайлівська клінічна лікарня м. Києва»

ЛІКАР-ПЕДІАТР – ПАРТНЕР РОДИНИ У ЗБЕРЕЖЕННІ ДИТЯЧОГО ЗДОРОВ'Я

Профілактика дитячих захворювань – це не лише календар щеплень і планові огляди. Це системна робота, спрямована на збереження здоров'я дитини з перших днів її життя.

У цій роботі провідну роль відіграє лікар-педіатр – фахівець, який супроводжує дитину від народження до дорослого віку (18 років), знає історію розвитку, умови життя і особливості родини. Саме він є першим, до кого звертаються батьки, коли мають питання або занепокоєння щодо здоров'я малюка.

Патронаж від народження

Початок спільного шляху лікаря і дитини відбувається вже у перші дні після виписки з пологового будинку.

У Центрі первинної медико-санітарної допомоги № 2 Подільського району міста Києва працює «ПРОСТІР ТУРБОТИ», медичні працівники якого здійснюють огляди немовлят і дітей до чотирьох років удома: оцінюють стан новонародженого, консультують щодо грудного вигодовування, догляду за шкірою, профілактики анемії та рахіту, контролюють набір маси тіла.

Під час таких візитів педіатр та патронажні медичні сестри не лише обстежують малюка, а й підтримують батьків – пояснюють, заспокоюють, допомагають адаптуватися до нового етапу в їхньому житті.

Важливо, щоб з перших днів між родиною і лікарем виникла довіра, адже саме вона є основою подальшої співпраці.

Регулярні профілактичні огляди

Здоров'я дитини неможливо зберегти без системного спостереження.

У нашому центрі запроваджено графік профілактичних оглядів, який охоплює всі вікові періоди – від немовляти

до школяра. Такі візити допомагають контролювати фізичний і психомоторний розвиток дитини, своєчасно виявляти відхилення постави, зору, слуху, алергічні реакції чи хронічні захворювання.

Лікар-педіатр веде динамічне спостереження за кожною дитиною, фіксує результати в електронній медичній картці, аналізує тенденції росту й розвитку. За потреби направляє до вузьких спеціалістів для уточнення діагнозу або додаткових обстежень.

Вакцинація – надійний захист

Щеплення залишаються найефективнішим методом профілактики інфекційних захворювань.

У Центрі первинної медико-санітарної допомоги № 2 Подільського району міста Києва проводять вакцинацію відповідно до Національного календаря щеплень, а також додаткові щеплення за бажання батьків. Усі вакцини сертифіковані, зберігаються з дотриманням холодового ланцюга.

Перед кожною вакцинацією лікар проводить огляд дитини, пояснює можливі реакції організму, дає рекомендації щодо догляду після щеплення. Так батьки отримують не лише послугу, а й впевненість у безпеці і правильності рішення.

Освіта і підтримка для батьків

Здоров'я дитини починається з обізнаності батьків.

Саме з цією метою при центрі працює власний тренінговий центр, де проводять заняття для молодих мам і татусів. Теми занять охоплюють найактуальніші питання: грудне вигодовування, раціональне харчування дітей, формування режиму дня, профілактику застуд і травм, розвиток мовлення та психоемоційного здоров'я.

Такі тренінги допомагають батькам краще розуміти потреби своєї дитини, а лікарям – формувати культуру здоров'я у родинах. Адже профілактика – це не разовий захід, а спосіб життя, якому потрібно навчати змалку.

Команда професіоналів

До складу центру входять 12 амбулаторій, в яких працюють не тільки сімейні лікарі, а й обов'язково лікарі-педіатри.

У структурі центру працюють майже 110 лікарів. 24 педіатри обслуговують понад 22 тисячі пацієнтів дитячого віку (до 18 років), майже 3 тисячі з яких це діти до 3-х років.

Така структура дозволяє забезпечити повний цикл медичного супроводу дітей – від профілактики до лікування. Коли дитині потрібна консультація вузького спеціаліста, саме лікар-педіатр координує цей процес, супроводжуючи пацієнта на кожному етапі.

Сучасні технології – нові можливості

Сучасна медицина немислима без інновацій.

У нашому центрі впроваджено телемедицину, що дає змогу проводити за необхідності дистанційні консультації.

Батьки можуть отримати поради лікаря онлайн – щодо харчування, вакцинації, розвитку чи поведінки дитини – без необхідності чекати прийому або відвідувати амбулаторію. Це зручно, безпечно й особливо актуально для родин з немовлятами й маленькими дітьми до 3 років.

Психоемоційний аспект профілактики

Профілактика – це не лише медичні процедури, а й психологічна підтримка родини.

Педіатр – це фахівець, який уважно слухає, допомагає розв'язати сумніви, пояснює, що є нормою, а коли варто звернутися по допомогу. Такий підхід формує у батьків відчуття впевненості, а у дітей – довіру до лікарів.

Ми разом заради здорового дитинства

Роль лікаря-педіатра у профілактиці дитячих захворювань неможливо переоцінити. Це не просто лікар, який призначає лікування, а партнер, наставник і порадишник родини.

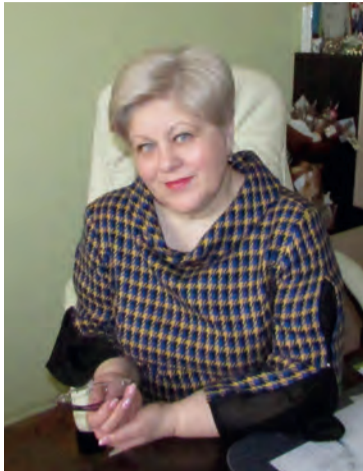
Його місія – не чекати хвороби, а запобігати їй, зберігаючи здоров'я дітей сьогодні, щоб вони були сильними й щасливими завтра.

Фахівці Центру первинної медико-санітарної допомоги № 2 Подільського району міста Києва щодня доводять: турбота, професіоналізм і довіра – це основа здорового дитинства.

Директор КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги № 2»

Подільського району м. Києва

Надія Білічук

БІЛЧУК Надію Петрівну

Шановна Надіє Петрівно!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди Вашого ювілею – 60-річчя!

Це чудовий вік – час підбивати підсумки і водночас відкривати нові горизонти, час гордості за зроблене і натхнення для нових звершень.

Ви – приклад людини, яка щиро віддана своїй справі, вміє бачити ціль і впевнено йде до неї, заряджаючи усіх навколо вірою в успіх. Ваш професіоналізм, мудрість і невичерпна

енергія щодня доводять: результат приходить туди, де є натхнення, праця й серце.

Ви завжди поруч, коли потрібна підтримка, порада чи просто добре слово. До Вас йдуть за допомогою – і кожен знаходить розуміння, турботу, доброту й людяність. Саме це створює в нашому колективі атмосферу взаємоповаги, довіри й тепла.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, родинного затишку, щасливих митей поруч з дорогими людьми.

Нехай життя буде щедрим на любов і добрі події, нехай збуваються всі мрії, а кожен день приносить натхнення, усмішки й вдячність від оточення.

Хай доля дарує тільки світлі дні, а поруч завжди будуть ті, хто цінує, підтримує і щиро любить Вас!

З найкращими побажаннями,
колектив Центру первинної медико-санітарної допомоги № 2 Подільського району міста Києва

БРАНКО Ганну Федорівну

Бранко Ганна Федорівна народилась 4 листопада 1955 року, працює реєстратором медичним КНП «ЦПМСД № 1» Голосіївського району м. Києва.

Ганна Федорівна добра, тактовна, чесна, ввічлива, чуйна, щира, турботлива, привітна, гостинна, оптимістична, на неї можна покластися.

Шановна Ганно Федорівно! Вітаємо з ювілеєм! У цей прекрасний день від щирого серця бажаємо Вам здійснення всіх заповітних мрій, позитиву і успіхів! Щоб усі люди, яких ви обожнюєте, завжди були поруч за будь-яких обставин.

Нехай кожен день буде сповнений затишком, любов'ю і

новими мріями. Бажаємо досягати всіх задуманих вершин і втілювати усі плани!

**Голова профкому КНП «ЦПМСД № 1» Голосіївського району м. Києва
І. В. Попова**

ІЩУК Галину Сергіївну

Іщук Галина Сергіївна народилась 17 грудня 1960 року, працює сестрою медичною АЗПСМ № 5 КНП «ЦПМСД № 1» Голосіївського району м. Києва. Іщук Галина Сергіївна добра і порядна людина, доброзичлива і бережлива, допома-

гає іншим. Позитивна, чесна і надійна.

Шановна Галино Сергіївно! Щиро вітаємо Вас з ювілеєм! Бажаємо тільки світлих, добрих, радісних днів у році і багато позитивних емоцій. Бажаємо бадьорості, запалу й чудового настрою. Нехай Ваш дім буде сповнений добрих гостей. Нехай буде багато подарунків, жартів, усмішок і сміху. Нехай цей день пройде незабутньо. Хай здійсняться усі бажання! Щастя, щирої любові, віри у свої можливості, оптимізму!

**Голова профкому КНП «ЦПМСД № 1» Голосіївського району м. Києва
І. В. Попова**

НАУМЕНКА Олександра Миколайовича

Колектив Національного медичного університету імені О. О. Богомольця вітає з ювілеєм першого проректора з науково-педагогічної роботи і післядипломної освіти Олександра Миколайовича Науменка, доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента Національної академії медичних наук України, члена-кореспондента Національної академії педагогічних наук України, заслуженого лікаря України, професора кафедри оториноларингології, лікаря-оториноларинголога, основоположника нового напрямку в оториноларингології – екологічної ринології, зі знаменною датою – 60-річчям від дня народження.

Майже 40 років професійного і наукового життя професор Олександр Науменко присвятив рідній альма-матер – Національному медичному університету імені О. О. Богомольця. Олександр Миколайович є учасником загальноуніверситетських, всеукраїнських і міжнародних заходів. Весь свій талант, знання і душевні сили віддає задля розвитку науки і збереження життя і здоров'я людей. Адже його життєве кредо: «Йди до людини з добром». Йому притаманні величезна вимогливість до себе і людей навколо, доброта і повага

до співробітників, студентів і пацієнтів, глибока душевність, духовна щедрість, чуйність і співпереживання.

Шановний

Олександр Миколайовичу!

Сердечно вітаємо з ювілеєм і висловлюємо подяку за Вашу надзвичайну силу духу й мужність у важкий період війни. Ваша безмежна відданість справі, працьовитість і наполегливість на шляху до реалізації поставлених цілей дали змогу досягти значних успіхів у професійній та науковій діяльності, здобути шану й повагу серед колег та студентства.

Бажаємо Вам міцного здоров'я на многая літа, благополуччя, творчої наснаги у відповідальній роботі, нових плідних здобутків, невичерпної сили і мирного неба над головою!

СКРИПНИК Рімму Леонідівну

Колектив Національного медичного університету імені О. О. Богомольця вітає з ювілеєм Скрипник Ріммю Леонідівну, проректорку з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, доктора медичних наук, професорку кафедри офтальмології, лікаря-офтальмолога, зі знаменною датою – 65-річчям від дня народження.

Трудова і наукова діяльність Рімми Леонідівни понад 30 років тісно пов'язана з рідним університетом, її щоденна праця стала прикладом справжньої відданості медицині, освіті й людям. Фахівець найвищого рівня, знана не лише в Україні, а й далеко за її межами.

Завдяки її енергії, компетентності й ініціативності університет упевнено розвиває міжнародне співробітництво, розширює коло партнерів і зміцнює авторитет української медичної школи у світі.

Колеги цінують професорку Р. Л. Скрипник за високий професіоналізм, вимогливість до себе, щирість і життєву мудрість. Вона – справжній лідер, який поєднує глибоку наукову ерудицію з людською добротою і відкритістю.

Дякуємо Вам, шановна Ріммо Леонідівно, за багаторічну сумлінну працю, відданість рідному вишу і невтомну енергію, яка надихає всіх довкола.

ОЛЕКСАНДРУ НАУМЕНКУ
(до 60-річного ювілею)

Вельмишановний Олександр! Дозвольте нам Вас привітати – У Вас сьогодні свято гарне, Вам виповнилось шістдесят!

На вік свій, справді, Ви не схожі: Ви мудрий, добрий і міцний. Для нас Ви є дарунком Божим; Доступний людям, молодий...

В добросердечнім колективі. Ви вирости в нас на очах. Ви доброзичні, й ми щасливі, І Богу дякуєм за Вас.

Ми Вас шануємо й цінуємо! За доброту, природний ум. Ми з Вами є і завжди будемо. Й не поміняєм своїх дум.

Прийміть вітання з ювілеєм: В нелегкий для країни час. Хай буде Вам життя безмежним І радісним для Вас і нас!

Тож з ювілеєм, добрий друже! Нехай щастить Вам і завжди Будьте здорові й повік дужі, На те Вас Бог благословив!

**професор кафедри оториноларингології НМУ імені О. О. Богомольця, доктор медичних наук, заслужений діяч науки і техніки України
Федір Тишко**

Щиро бажаємо Вам багато світлих і плідних років, нових досягнень, міцного здоров'я, щастя і людської вдячності, невичерпної енергії і оптимізму, наснаги до життя, нових звершень і досягнень!

СТЕПАНЮКА Анатолія Петровича

Степанюк Анатолій Петрович народився 21 грудня 1950 року. Працює фахівцем з питань цивільного захисту КНП «ЦПМСД № 1» Голосіївського району м. Києва.

Анатолій Петрович активний, цілеспрямований, оптимістичний, мудрий, життєрадісний, з почуттям гумору.

Шановний Анатолію Петровичу! Вітаємо Вас з ювілеєм і пропонуємо розпочати будувати нові плани. Від щирого серця

бажаємо Вам нових успіхів і звершень, цікавих подій у житті, щастя і здоров'я.

Нехай усі ваші бажання та мрії здійсняться, і, головне, щоб вам завжди хотілося мріяти. А для цього у Вас є все – улюблена сім'я, цікава робота і матеріальний добробут. Бажаємо Вам красивого, цікавого, сповненого любові й позитиву життя!

**Голова профкому КНП «ЦПМСД № 1» Голосіївського району м. Києва
І. В. Попова**

Спроможності вірусологічної лабораторії Державної установи «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»

Не зважаючи на війну, Державна установа «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» робить все можливе для покращення своїх спроможностей з метою підтримання безпеки умов життя киян на належному рівні й покращення їхнього здоров'я.

Вірусологічна лабораторія є не єдиною державною вірусологічною лабораторією в місті, що виконує дослідження для лабораторного підтвердження етіології вірусних інфекцій у мешканців столиці. За останні роки лабораторія значно покращила своє оснащення і, відповідно, лабораторні спроможності. На сьогоднішні лабораторія оснащена найсучаснішим обладнанням і є акредитованою Національною агенцією з акредитації відповідно до міжнародних стандартів, а саме – ISO 17025 «Випробувальна лабораторія», ISO 15189 «Медична лабораторія», ISO 10012 «Системи керування вимірюваннями – Вимоги до процесів

вимірювання та вимірювального обладнання». Процес розширення сфер акредитації в установі триває.

У лабораторії на постійній основі виконують моніторингові дослідження для вивчення напруженості імунітету мешканців Києва до поліомієліту, кору й краснухи. Лабораторія щоденно проводить дослідження зразків від хворих на респіраторні інфекції за зверненням лікарень і центрів первинної медичної допомоги. Кількість цих досліджень залежить від сезону року і коливається в межах 50–350 за тиждень, але на піку епідемічного підйому може бути набагато більшою. Дослідження виконують на віруси, що викликають

COVID-19, а в період епідемічного сезону грипу – ще й на віруси грипу, парагрипу, аденовіруси, риновіруси, ентеровіруси, респіраторно-синцитіальні віруси, бокавіруси, сезонні коронавіруси, метапневмовіруси.

Крім того, вірусологічна лабораторія проводить моніторинг

за стічними водами у місті Києві для виявлення ентеровірусів, зокрема – вірусів поліомієліту. Виділені віруси досліджують у світових наукових центрах з метою їхньої видової ідентифікації.

Спалах гепатиту А (2025 рік) серед мешканців столиці швидко розшифрували завдяки

вірусологічним дослідженням.

У разі виникнення спалахів у місті Києві вірусологічна лабораторія бере безпосередню участь у розшифруванні збудника, який викликав спалах, зокрема – якщо йдеться про вірусну його природу.

Лабораторія пишається, що має міжнародні сертифікати щодо якості лабораторних досліджень з грипу і коронавірусу SARS-CoV-2 методом полімеразної ланцюгової реакції.

Генеральний директор, головний державний санітарний лікар м. Києва, заслужений працівник охорони здоров'я України
Сергій Чумак
Професор, лікар-вірусолог
Алла Мироненко

Актуальність «холодового ланцюга» для вакцин в умовах війни: досвід ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»

Дотримання «холодового ланцюга» – це критично важливий елемент забезпечення ефективності і безпеки медичних імунобіологічних препаратів (МІБП), зокрема вакцин. Ця система є комплексом заходів, обладнання і організаційних процедур, що підтримують необхідний температурний режим від виробника до моменту введення вакцини пацієнту. В умовах повномасштабної військової агресії, коли стабільність енергопостачання, логістика та інфраструктура зазнають постійних загроз, актуальність безперебійного функціонування холодового ланцюга зростає до рівня національної безпеки у сфері громадського здоров'я.

На прикладі діяльності ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» можна простежити, як стратегічне управління холодовим ланцюгом дозволяє підтримувати високий рівень імунізації населення навіть в умовах підвищеного ризику й обмежених ресурсів.

Головним викликом, що виник внаслідок військових дій, стали масовані обстріли критичної інфраструктури, які призводять до тривалих відключень електроенергії (блекаутів). Для ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України», що виступає складом регіонального рівня у

системі «холодового ланцюга», це означає пряму загрозу для життєздатності запасів вакцин.

Ризик втрати ефективності МІБП у разі порушення температурного режиму, особливо перевищення +8С або заморожування для деяких вакцин призводить до незворотної втрати імунологічної активності препаратів. Це не лише фінансові збитки, але й ризик неефективної вакцинації, що може спричинити спалахи інфекційних хвороб.

Задля уникнення пошкоджень вакцин фахівці ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» активно використовують

автономні джерела живлення (генератори), а також спеціалізоване холодильне обладнання, отримане за підтримки міжнародних партнерів (як-от ЮНІСЕФ). Холодильники здатні підтримувати температуру до 72 годин без електроенергії і є основою стійкості ланцюга.

Використання спеціалізованого автотранспорту з холодильною установкою, здатною підтримувати заданий температурний режим незалежно від зовнішніх кліматичних умов (як літньої спеки, так і зимових морозів). Для запобігання порушенням ланцюга у разі поломки або тривалих затримок, сучасні системи транспортування передбачають наявність резервних джерел живлення або використання термоконтейнерів з холододовими елементами як додаткового захисту.

Під час отримання закладами охорони здоров'я міста Києва використання сертифікованих термоконтейнерів з необхідною кількістю холододових елементів і постійний моніторинг температури (терморегістратори/термоіндикатори) стало головним для гарантування якості вакцин під час переміщення.

У ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» важливим є наявність чітких Стандартих операційних процедур (СОП) на випадок надзвичайних ситуацій, які охоплюють і порядок дій у разі порушення температурного режиму (поміщення в резервні холодильники, переміщення на склад іншої подібної установи, повідомлення вищого рівня).

Організований належним чином «холодовий ланцюг» сприяє підтриманню епідемічної безпеки в місті Києві. Під час війни ризик виникнення і поширення інфекційних хвороб (таких як кір, дифтерія, поліомієліт) зростає через скупчення населення, міграцію та погіршення санітарно-гігієнічних умов. Утримання рівня охоплення плановою вакцинацією є першочерговим завданням. Належне зберігання і транспортування вакцин є запорукою їхньої ефективності. Кожна успішна вакцинація, підтверджена дотриманням «холодового ланцюга», підвищує довіру населення до системи охорони здоров'я і гарантує що до закладів охорони здоров'я потрапляють лише якісні, незіпсовані препарати.

Постійний, документально підтверджений контроль температури на всіх етапах (склад → транспорт → пункт щеплення) гарантує, що жодна доза не буде введена пацієнту після порушення умов зберігання.

Стійкість «холодового ланцюга» залежить не тільки від обладнання,

Закінчення на 11-й стор.

Новий стандарт безпеки: як у ДНУ «ЦІМТ НАН України» створили відділення медичної сервісної служби

Державну наукову установу «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» (далі – Центр) створено 2017 року в результаті реорганізації Лікарні для вчених НАН України.

Метою діяльності Центру є проведення наукових досліджень у сфері профілактичної і клінічної медицини, створення та/або вдосконалення конкурентоздатних технологій, продукції та/або послуг в медичній сфері і забезпечення лікувально-профілактичної допомоги, розробка й удосконалення медичного обладнання та інструментів.

Увесь лікувально-діагностичний процес в Центрі супроводжує повсякденна напружена робота усього медичного персоналу, спрямована на попередження виникнення внутрішньолікарняних інфекційних захворювань.

У результаті проведеного аналізу виявлено, що навантаження на медичний персонал, задіяний в систематичному процесі прибирання, розподілено нерівномірно, і показники навантаження працівників суттєво відрізнялися в підрозділах хірургічного й терапевтичного профілів стаціонару та поліклініки. Означене стало передумовою щодо нагальної необхідності оптимізації навантаження на кожну одиницю серед молодшого медичного персоналу шляхом створення відділення медичної сервісної служби (далі – ВМСС) в установі за кращими зразками розвинених європейських країн у налагодженні інфекційного контролю. Тому 1 січня 2025 року було створено ВМСС як окремий структурний підрозділ Центру.

МЕДИЧНИЙ КЛІНІНГ

- Підготовлений персонал
- Професійний інвентар
- Якісні дезінфекційні і мийні засоби

Функція ВМСС – медичний «клінінг» (професійне прибирання), що передбачає використання професійного обладнання, системи кольорового кодування для профілактики виникнення і розповсюдження інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги

(ІПНМД), запобігання перехресного зараження та догляд за хворими.

За рахунок оптимізації штату персоналу (перегляд кількості молодших медичних сестер у структурних підрозділах Центру, які працювали цілодобово, аналізу їхнього навантаження, переведення їх до складу ВМСС з подальшим обов'язковим навчанням і складанням іспитів) маємо такі дані: у 2024 році працювало 108 молодших медичних сестер, у 2025 році, після створення ВМСС – 65 працівників, з них 36 – задіяні в медичному клінінгу й 29 молодших медичних сестер з догляду за пацієнтами в стаціонарних відділеннях. У цих відділеннях на вихідні і в нічні години відсутні молодші медичні сестри на постійній основі. Цілодобово організовано чергування 2-х працівників ВМСС у прийнятному відділенні Центру. За потреби працівника у будь-який час викликають у стаціонарне відділення для організації догляду за пацієнтом або проведення клінінгу.

Відділення складається з таких приміщень-кімнат:

1. Простора роздягальня: для кожного працівника є окремі шафи для верхнього й робочого одягу.
2. Туалет, душові кабінки.

3. Навчальний блок: місце для проведення навчання і практичних занять з якості прибирання палат, санвузлів та режимних кабінетів з використанням системи кольорового кодування; майстер-класів для працівників, що приходять на роботу у відділення.

4. Склад зберігання чистого текстилю, де є запаси різнокольорових серветок і мопів для роботи.

5. Пральня кімната з двома потужними пральними машинами і сушильним барабаном.

6. Мийна кімната для обробки ліжок пацієнтів, возиків для прибирання після кожної зміни й іншого устаткування.

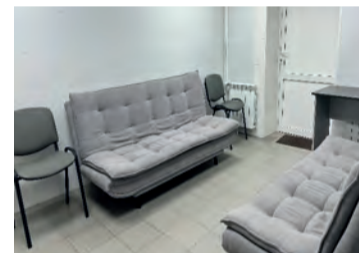
7. Склад для зберігання сертифікованого інвентарю (мийні і деззасоби, рукавички тощо).

8. Кімната персоналу, обладнана холодильником, мікрохвильовкою, чайником та ін., де працівники мають змогу повноцінно харчуватись.

9. Кімната для відпочинку персоналу.

10. Кілька технічних приміщень для зберігання підлогомих машин, пароочисника, возиків для прибирання тощо.

11. Система автоматичного дозування для робочих розчинів: надзвичайно зручне й оптимальне рішення для контролю дозування та зайвих витрат мийних і дезінфікуючих розчинів. Працівник зменшує контакт

СТАНЦІЯ ONclean ДЛЯ АВТОМАТИЧНОГО ДОЗУВАННЯ ДЕЗІНФІКУЮЧИХ ТА МИЙНИХ ЗАСОБІВ

- Економічне використання мийних засобів
- Виключення людського фактору
- Не потребує електропостачання

Актуальність «холодового ланцюга»...

Закінчення, початок на 10-й стор.

але й від кваліфікації персоналу. Співробітники відділу імунпрофілактики ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» і медичних закладів проходять регулярні тренінги, часто за підтримки міжнародних організацій, щодо правил роботи з холодильним обладнанням, моніторингу температури й дій у кризових ситуаціях.

ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» ефективно координує свою діяльність з Національним рівнем, забезпечуючи синхронізацію і оперативне реагування на будь-які інциденти й безпосередньо

із закладами охорони здоров'я в частині логістики вакцин для забезпечення безперебійної імунізації населення.

Актуальність «холодового ланцюга» для ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» під час війни є беззаперечною. Це не просто технічний процес, а життєво важлива система для захисту здоров'я населення столиці.

Завдяки впровадженню автономних рішень, використанню надійного обладнання і чіткому дотриманню СОП, ДУ «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» демонструє стійкість системи громадського здоров'я, забезпечуючи, що кожна доза вакцини є безпечною і ефективною. Упродовж поточного року ДУ «Київський

міський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» доставив до медичних закладів столиці більше ніж 365 000 доз вакцин, що свідчить про інтенсивну роботу в рамках імунпрофілактики.

Підтримання «холодового ланцюга» є критичним фактором для збереження контрольованої епідемічної ситуації в умовах, коли війна створює максимальні ризики й має прямий позитивний вплив на громадську довіру до програми імунізації.

Генеральний директор, головний державний санітарний лікар м. Києва, заслужений працівник охорони здоров'я України
Сергій Чумак

Лікар відділу імунпрофілактики
Мирослава Войцеховська

Підсумки діяльності Медичного центру за рік: кроки вперед у реабілітації та паліативній опіці

КНП «Медичний центр реабілітації та паліативної допомоги» було побудовано та введено в експлуатацію в 1982 році, як «Госпіталь для інвалідів Великої Вітчизняної війни – лікувально-оздоровчий центр» в північно-західній частині міста Києва в Пущі-Водиці.

Сьогодні «Медичний центр реабілітації та паліативної допомоги» є закладом охорони здоров'я, що надає послуги з медичної реабілітації та відновного лікування і складається з 12-ти поверхового головного корпусу та допоміжних приміщень загальною площею 34 008 кв.м. Центр надає спектр медичних та реабілітаційних послуг, які складаються з професійних консультацій висококваліфікованих лікарів, якісної та швидкої лабораторної та інструментальної діагностики, а також програм реабілітації і від-

Рік, що минає, став для нас часом активного розвитку, важливих змін та нових можливостей. Завдяки сумлінній праці

Відкрито нові відділення, що дають змогу приймати більше пацієнтів і забезпечувати ще ширший спектр медичних послуг.

Проведено сучасний ремонт – оновлено кабінети, комфортні зони очікування та покращено умови для роботи медичного персоналу і перебування пацієнтів.

Встановлено нове медичне обладнання, яке дозволяє проводити

діагностику та реабілітацію на вищому рівні та сприяє швидшому одужанню наших пацієнтів.

Ми вдячні всім працівникам КНП «Медичний центр реабілітації та паліативної допомоги» за професіоналізм, відданість і щоденну турботу про людей.

Дякуємо нашим пацієнтам за довіру – саме вона мотивує нас ставати кращими щодня.

новлення в стаціонарних та амбулаторних умовах за програмою медичних гарантій від НСЗУ.

наших працівників ми змогли досягти результатів, якими щиро пишаємося.

Шановні колеги!

Щиро вітаємо вас із прийдешнім різдвяними святами і Новим роком!

Дякуємо кожному з вас за невтомну працю, професіоналізм і доброту, яку ви щодня даруєте людям. Саме завдяки вам наш центр залишається місцем турботи, надії та одужання. Ви – серце і сила нашого закладу.

Нехай Новий рік принесе вам міцне здоров'я, родинний затишок, натхнення та нові можливості. Хай кожен день буде наповнений радістю, вдячними усмішками пацієнтів і вірою у власні сили.

Бажаємо вам миру, благополуччя й здійснення найзаповітніших мрій.

Нехай 2026 рік стане роком Перемоги України! Успіхів вам, розвитку і щасливих моментів!

З теплом і повагою

КНП «МЦРПД» і профспілковий комітет

МЕДИЧНІ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ: ПОЄДНАННЯ ДОСВІДУ, МУДРОСТІ, ЗНАНЬ

2025 рік – рік 95-річчя Національної наукової медичної бібліотеки України (ННМБУ). З нагоди відзначення ювілею упродовж року відбувалися важливі заходи, зокрема 15–16 жовтня проведено XXIII Міжнародну науково-практичну конференцію під промовистою назвою «Медичні бібліотеки України: поєднання досвіду, мудрості, знань». Участь у науковому форумі взяли близько 100 осіб: фахівці мережі медичних бібліотек України, працівники провідних бібліотек інших систем і відомств, науковці, медики, представники громадських організацій і фармацевтичних компаній, зарубіжні партнери.

Спектр розглянутих питань був досить широким: діяльність бібліотек в умовах російської військової агресії; новітні технології і онлайн-сервіси бібліотек; доступ до світових інформаційних ресурсів; формування спільного інформаційного простору; розвиток партнерства з вітчизняними й зарубіжними видавничими, культурними, громадськими організаціями; збереження наукових фондів медичних бібліотек України; видавничі діяльність медичних бібліотек; медичне краєзнавство: збереження традицій та нові форми роботи; цифрова трансформація і її роль в інформаційній діяльності бібліотек; професійні компетенції працівників медичних бібліотек; кібербезпека в цифровому середовищі; застосування штучного інтелекту в роботі та ін.

Золоту залу ННМБУ, де проходила конференція, прикрашала персональна виставка живопису «Краса рідного краю» сучасного українського художника Леоніда Шелякіна, що сприяло творчій атмосфері й додавало урочистості події.

Відкрила конференцію заступниця генерального директора Національної наукової медичної бібліотеки України з загальних питань Тетяна Мусієнко. Вона привітала учасників форуму і зробила короткий екскурс в історію становлення та розвитку Національної наукової медичної бібліотеки України.

Почесний гість пан Павел Овад – Консул Республіки Польща в Києві звернувся до очільниці бібліотеки, заслуженого працівника культури України Тетяни Остапенко і привітав колектив Національної

наукової медичної бібліотеки України від імені Консульства Республіки Польща в Києві. У своїй промові пан Консул зазначив: «Завдяки вашій невтомній праці, відданості справі бібліотека продовжує збагачувати культурне життя громади та сприяти розвитку освіти й науки. Сьогоднішній ювілей – це не лише здобуток, а перш за все свідчення важливості вашого осередку у сучасній Україні. Ваша діяльність є прикладом того, як книга і знання об'єднують людей, надихають на нові звершення та допомагають відкривати нові горизонти... Нехай бібліотека й надалі залишається невичерпним джерелом мудрості, місцем зустрічі з культурою і простором для розвитку».

Серед почесних гостей був доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, завідувач кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, вірний читач бібліотеки з 1975 року Михайло Матяш, який опікується підтримкою ментального здоров'я людей і активно співпрацює з бібліотекою, щоразу презентуючи свої наукові здобутки. Пан Михайло виконав почесну місію – передав вітання і нагороду колективу ННМБУ від Всеукраїнського об'єднання «Країна» й громадської організації «Асоціація з медичної і психологічної реабілітації», вручивши очільниці бібліотеки

Тетяні Остапенко медаль «За зцілення людських душ».

З вітальними словами до учасників форуму звернулися: начальник Управління медичних кадрів, освіти і науки Міністерства охорони здоров'я України, доктор фармацевтичних наук, професор Сергій Убогов; професор Української

військово-медичної академії, президент Українського медичного клубу, заслужений працівник охорони здоров'я України Іван Сорока; президентка ВГО Української бібліотечної асоціації, заступниця генерального директора Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, кандидатка наук із соціальних комунікацій Оксана Бруй; доктор наук із соціальних комунікацій, кандидат історичних наук, генеральний директор

Закінчення на 13-й стор.

За ініціативи Профспілки проводять безкоштовні навчання з питань охорони праці для медиків столиці

Київська міська профспілка працівників охорони здоров'я (далі – КМППОЗ) активно працює над забезпеченням безпечних і нешкідливих умов праці для медичних працівників столиці, для чого регулярно організовує проведення навчання з загальних питань з охорони праці для керівників структурних підрозділів і завідувачів відділеннями в закладах охорони здоров'я, де працюють спілчани.

Основна мета проведення такого навчання – підвищення рівня обізнаності посадових осіб медичних закладів щодо вимог законодавства про охорону праці, запобігання нещасним випадкам на виробництві і професійним захворюванням, а також забезпечення соціально-правового захисту спілчан. Проведення такого навчання регламентує законодавство України.

Навчання, яке проводить профспілка, проходить у визначений час на базі закладів охорони здоров'я, що є дуже зручним, бо економить час. А ще таке навчання проводять безкоштовно, в той же час в учбових центрах ціна навчання з загальних питань з охорони праці стартує від 800,00 гривень за одного працівника. Тобто заклади економлять робочий час працівників і гроші, які можна буде витратити на інші заходи з охорони праці, поліпшити умови праці.

У 2025 році навчання проведено: в КНП «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф міста Києва»; КНП «Київський міський центр радіаційного захисту населення міста Києва від наслідків Чорнобильської катастрофи»; КНП «Київська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги»; КНП «Київська міська клінічна лікарня № 18»; КНП «Київська міська дитяча клінічна лікарня № 1»; КНП «Київська міська дитяча клінічна лікарня № 2»; КНП «КДЦ Подільського району м. Києва»; КНП «КДЦ Печерського району м. Києва»; КНП «КДЦ Голосіївського району м. Києва»; КНП «КДЦ Оболонського району м. Києва»; у двох філіях КНП «Київська

міська клінічна лікарня № 15»; КНП «Київська міська клінічна лікарня № 10»; КНП «Київська міська клінічна лікарня № 6», а також в Національній науковій медичній бібліотеці, Державній установі «Національний науковий центр фізіотрії, пульмонології та алергології імені Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України, Київському міському центрі соціальної підтримки дітей та сімей. Загальна кількість медичних працівників, які пройшли навчання, – 715 осіб.

Навчальні лекції було побудовано так, щоб учасники отримали не суху теорію, а реальні кейси, практичні інструменти, які сьогодні формують нормативне поле з охорони праці. У фокусі були головні теми, без яких жоден керівник структурного підрозділу не може якісно налаштувати систему охорони праці у відділенні

чи структурному підрозділі: оновлені вимоги законодавства, алгоритми дій у ризикових виробничих ситуаціях, управління небезпеками, відповідальність посадових осіб, документування процесів, проведення інструктажів, культури безпеки в колективі, ментальне здоров'я, запобігання мобінгу.

Крім того, за ініціативи профспілки було проведено два великі семінари для спеціалістів з охорони праці, на які запрошено представників Центрального міжрегіонального управління Держпраці, Пенсійного фонду, Департаменту охорони здоров'я м. Києва.

Профспілка працює не формально, а проактивно – як партнер, що реально вкладається у розвиток безпечного виробничого середовища в медичній галузі столиці і робить все можливе для організації безпечної роботи медичних працівників.

Медичні бібліотеки...

Закінчення, початок на 12-й стор.

Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого Олега Сербін.

На форум завітали очільники бібліотек з незламних міст Харкова й Одеси, адже спілкування наживо надає сил і наснаги працювати всупереч важким випробуванням. Генеральна директорка Одеської національної наукової бібліотеки, заслужений працівник культури України Ірина Бірюкова від імені колективу найстарішої публічної бібліотеки України щиро привітала працівників ННМБУ, зазначивши: «Історія Національної наукової медичної бібліотеки України – це історія самовідданої праці багатьох поколінь бібліотекарів, дослідників, науковців і просвітителів... Ви не просто йдете в ногу з часом – ви відкриваєте для українських медиків вікно у світ... На особливу повагу заслуговує те, що у часи найтяжчих випробувань нашої країни ви продовжуєте самовіддано працювати, розвиватися і служити вітчизняній медицині. Ваша відданість справі і професіоналізм є прикладом стійкості, гідним найвищої шани».

Директорка Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету Ірина Киричок приїхала разом

зі своєю заступницею Оксаною Красюковою. Пані Ірина передала вітальні адреси від ректора Харківського національного медичного університету, доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Валерія М'ясоєдова та від свого колективу. Вітальна промова пані Ірини була дуже теплою й щирою: «Ми високо цінуємо нашу співпрацю, колеґіальність і взаємну підтримку. Ваш досвід, методичне лідерство й доброзичливість сприяють єднанню фахівців, зміцненню позицій медичних бібліотек, розвитку медичної освіти та збереженню національної наукової спадщини... Нехай ювілей стане ще однією віхою великих досягнень і добрих справ, сторінки історії вашої бібліотеки й надалі наповнюються яскравими подіями, а світло знань, яке ви несете, осяє шлях розвитку української медичної науки!». Крім того, вона подарувала створену нею картину із зображенням тризубу у техніці петриківського розпису, у якому зашифровано слово, що у всі віки є символом нашої мрії – ВОЛЯ!

Від імені спільноти обласних медичних бібліотек України виступила виконувачка обов'язки директора Рівненської обласної наукової медичної бібліотеки Людмила Васюха, яка приїхала на конференцію разом з завідувачкою відділу комплекту-

вання та бібліотечної обробки літератури Ольгою Онишук. Пані Людмила передала вітальну адресу від колективу очолюваної нею бібліотеки, де зазначено: «Ваша установа – це справжній осередок науки, знань і духовності, унікальний інформаційний центр, що ось уже майже століття служить розвитку медичної освіти, науки й практичної охорони здоров'я України... Ви стоїте біля витоків професійного становлення

не одного покоління медиків, сприяючи їхньому постійному саморозвитку, удосконаленню, пошуку нових знань. Ваша діяльність – це приклад відданості справі, високого професіоналізму, інноваційного підходу до справи інформаційно-бібліографічного обслуговування».

Привітала колектив ННМБУ і Тамара Сухенко –

співзасновниця благодійного фонду «Бібліотечна країна», психологиня, фасилітаторка. Вона подякувала за плідну співпрацю бібліотечним фахівцям, як активно залучають мережу медичних бібліотек до участі в заходах, організованих спільно з фондом. Побажала нових ідей і можливості їх реалізувати.

Вірний друг ННМБУ і багаторічний учасник щорічних конференцій, лікар, історик медицини, голова товариства Шпи-

слідження: «Життя і діяльність Анни Вайшук-Реліги – докторки медичних наук, сподвижниці і дружини видатного польського кардіохірурга, професора Збігнева Реліги», ім'я якого носить Польська медична бібліотека, що функціонує на базі ННМБУ.

Справжнім подарунком для колективу ННМБУ й учасників наукового зібрання став виступ поважного багаторічного читача, щирого друга бібліотеки, відомого в Україні та за її межами лікаря-оториноларинголога, хірурга високого класу, багатолітнього професора-викладача профільної кафедри Федора Тишка, який однаково вправно володіє і пером і скальпелем. Він зачитав однойменний вірш-присвяту «своїй рідній» бібліотеці, який написав 29 січня 2025 року «Національна наукова медична бібліотека України»:

Для мене медбібліотека
Неначе, справді, рідний дім,
Припав до неї я здалека,
Мені приємно бути в ній.
Тут надзвичайно добрі люди:
Завжди підкажуть, проведуть
І, що потрібно, знайдуть тут же
І допомогу нададуть.
Вона для нас як рідна матір:
Нам все найкраще віддає,
А її люди слави варті –
Вони всі світочами е...

Закінчення на 16-й стор.

Доля всесвітньо відомого українського вченого-епідеміолога Володимира ХАВКІНА

«Немає пророка у своїй вітчизні», – ці слова найкраще характеризують непростий життєвий шлях видатного українського, французького, швейцарського й індійського вченого, лікаря-епідеміолога єврейського походження Володимира Хавкіна. У Британії він отримав найвищу нагороду з рук англійської королеви Вікторії, в Індії його вважали рятівником, спасителем нації, пізніше його ім'ям назвали великий дослідний інститут. Вчений, народжений в Одесі, допоміг усьому людству успішно побороти найтяжчі інфекційні захворювання, установив інфекційну природу холери і став творцем перших у світі вакцин проти холери (1892) та чуми (1898), перевіривши їх дію на собі. До винайдення антибіотиків ці вакцини залишалися єдиним засобом боротьби з цими страшними захворюваннями. На жаль, на батьківщині ім'я вченого відоме дуже обмеженому колу людей. Він жив, творив і постійно невтомно працював для щастя всіх людей, не створюючи для себе ніяких особистих благ.

Володимир Хавкін (Маркус Вольф) народився в Одесі і з дитинства був надзвичайно здібним хлопчиком. Спочатку Володимир навчався в хедері, потім успішно закінчив чоловічу гімназію в Бердянську, куди переїхала його сім'я. Після цього без зайвих зусиль у 1865 р. юнак поступив на перший курс природознавчого відділення знаменитого Імператорського Новоросійського університету (нині Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова). Його вчителем був всесвітньо відомий мікробіолог, цитолог, імунолог, лауреат Нобелівської премії в галузі фізіології і медицини Ілля Мечников.

Під час навчання Володимир зацікавився зоологією простіших і почав ретельно їх вивчати. Весь вільний час він проводив у лабораторії за дослідженнями і за читанням тематичної літератури. У 1881 році Володимир став активістом «Народної волі» – збирав гроші, розповсюджував прокламації, розклеював листівки. І одразу ж потрапив в поле зору «охранки». За участь у революційному русі його двічі заарештовували. Після замаху народовольців у Петербурзі на Олександра II і його загибелі у березні 1881 р., Хавкін пориває з іграшками в революцію і з головою поринає у наукову діяльність, проводячи кожен день у лабораторії Іллі Мечникова, працюючи під його особистим керівництвом. А також працює в Одеському зоологічному музеї (1883–1887) і на Одеській бактеріологічній (пастерівській) станції (1884–1887).

Тим часом в імперії розпочалися арешти, які не оминули і Одесу. Хавкін уже потрапив під особливий нагляд, його прізвище було відомим і стояло одним з перших у «списку неблагонадійних осіб в політичному сенсі». Університетське життя було далеко від ідеального, студентів часто штрафували і наказували. На знак протестів проти утисків студентської молоді декілька викладачів, зокрема і Мечников, вирішили піти з університету. Невдовзі, прийнявши запрошення від Луї Пастера, він подав у

відставку і виїхав в еміграцію до Парижа, працювати в його інституті. Студенти також не захотіли миритися з утисками і написали колективний лист ректору. Наслідком цього листа стало виключення їх з навчального закладу, крім того, почалися численні арешти. Арештували й вигнали з університету і Володимира Хавкіна. Хоча з часом він зміг повернутися до навчання.

Після закінчення університету і блискучого захисту дисертації, не очікуючи для себе ніяких подальших наукових перспектив і будучи позбавленим можливості працювати в університеті на батьківщині, він у 1888 р. поїхав до Швейцарії і влаштувався на роботу приват-доцентом у Лозанському університеті. Однак незабаром він отримав листа з Парижа від свого улюбленого вчителя Іллі Мечникова, який запрошував його до себе працювати, «поки що є єдине вільне місце – посада молодшого бібліотекаря», а за сумісництвом він матиме можливість працювати препаратором в Пастерівському інституті. «Проте у твоєму розпорядженні, окрім бібліотеки, буде ціла наукова лабораторія!», – писав він Хавкіну, і той погодився. У вільний від бібліотечних справ час, тобто вночі, Хавкін наполегливо працював у Пастерівській лабораторії під керівництвом свого вчителя.

Аж раптом у Парижі стався спалах холери... Хавкін поставив перед собою велику ціль – знайти засіб порятунку від цієї страшної хвороби. Через три роки невтомної надпотужної праці він створив протихолерну вакцину. Уперше випробувавши її на собі, Володимир Аронович зробив сенсаційне відкриття – холера більше не страшна людині, щепленій від неї! Мечников і Пастер сердечно привітали Хавкіна з видатним відкриттям. Згодом винаходом лікаря-епідеміолога дуже зацікавилися у Великій Британії, там безпомилково розглядели у вченому і його вакцині високий науково-практичний потенціал.

На той час в Індії, тодішній британській колонії, знову ви-

рвала епідемія холери, смерть викошувала поголовно цілі села. Володимиру Ароновичу запропонували застосувати свій винахід на практиці. Тож улітку 1893 р. на прохання уряду Великої Британії державний бактеріолог Британської корони Володимир Хавкін виїхав до Індії на боротьбу з епідемією холери. Він прибув у Калькутту, тогочасну столицю Індії, щоб присвятити себе людству, пропрацювавши тут довгих 22 роки. Виробництво вакцин він налагодив на місці. І лише після отримання позитивного результату вчений широко застосував свою вакцину серед постраждалого населення Індії, провакцинувавши нею більше ста тисяч індусів.

Спочатку індійці відмовлялися від вакцинації, насторожено, а часом вороже зустрічаючи чужинця. А в селі Кантал у вченого полетіло каміння. Коли збудження населення досягло піку, Хавкін спокійно зняв сюртук, закатав рукав сорочки, і на очах здивованого натовпу, котрий раз зробив собі щеплення. Недовіру було зламане. Зробити запобіжний укол погодилися майже всі жителі, за винятком дев'яти людей, які згодом померли від холери. За два роки Володимир Аронович зробив щеплення 42 тисячам людей, одночасно навчаючи цій справі багатьох своїх помічників. Епідемія почала спадати і невдовзі стихла.

Хавкін вакцинує місцеве населення. Калькутта, 1893 рік

Йшов 1897 рік. Світ приголомшували повідомлення про епідемію чуми в Індії, про великі людські втрати і безпорадність тамтешньої медицини. У багатьох країнах оголосили про готовність допомогти. У Росії було сформовано протичумну експедицію, до якої увійшли й київські фахівці: професор Високович, лікарі Заболотний і Редров. Приїхавши до Бомбею, вони зразу ж потрапили в епіцентр епідемії. Цілими днями вони проводили серед зачумлених, практично приречених людей, вечорами проводили бактеріологічні дослідження, в пошуках ефективних лікарських засобів.

Проте в Бомбеї вже працював наш земляк, посланець славнозвісного Пастерівського інституту лікар Хавкін. Доля вирішила ще раз випробувати Хавкіна, який повинен був здолати і цю, ще більш страшну хворобу – «бубонну чуму». Її епідемія спалахнула через три роки у Бомбеї. Кожного дня «чорна смерть» забирала до двох сотень людей. Опустіли вулиці міста. Украй потрібна була вакцина, і якнайскоріше. Володимир Аронович одним з перших прибув до Бомбею. Він створив тут протичумну лабораторію. Напружена цілодобова праця тривала довгих три місяці. І чудо звершилося – потрібний препарат він винайшов.

А спосіб випробування створеної ним протичумної вакцини був таким: щоб не ризикувати життям індусів, Хавкін перевіряв її на собі, знову піддавши величезному ризику своє життя. Щоб переконатися в безпечності для людства винайдені вакцини, Володимир Аронович вирішив зробити собі укол зі значно більшою за необхідну для щеплення дозою. Через певний час у експериментатора розпочалася лихоманка, він побачив у себе гарно відомі йому симптоми чуми. Температура підскочила до 39 градусів. Однак весь день вчений продовжував працювати в лабораторії, нікому слова не промовивши про свій стан. Наступного ранку він, переси-

дом для спостереження за епідемією чуми, Хавкін з радістю зустрів земляків. Розповів їм про свій метод і продемонстрував його в одному з госпіталів. Російські медики до вакцини поставилися досить скептично. Коли Володимир Аронович почув від них про спалах чуми в Росії, він відразу запропонував безкоштовно передати свій метод російським лікарям, обіцяв навчити їх способу виготовлення вакцини. Але й цього разу його добру волю відсторонили... А українець з імперії так і не отримав належний російський знак відмінника «За боротьбу з чумой», який отримали індійські спостерігачі.

Щирою і відвертою людиною, яка завітала до його бомбейської лабораторії був київський лікар-епідеміолог Данило Заболотний: «О, колего, ваш приїзд – приємна для нас несподіванка. Давно чув про вас від свого вчителя професора Мечникова». «Певною мірою він і мій учитель», – відповів Заболотний.

Виявилось, що вони земляки, навчалися в одному університеті, пригадали спільних знайомих. Хавкін розповів про себе. В Одесі його, студента, заарештували за участь у народовольській організації, за відсутністю прямих доказів звільнили. Навіть поновили згодом в університеті. А коли кілька професорів на чолі з Мечниковим полишили університет, ректору Ярошенку вручили колективного листа. «Ми, першокурсники, чули про нього від старших і вивчили його напам'ять, – зазначив Заболотний. – Всіх нас глибоко вразило рішення професорів Преображенського, Мечникова, Поснікова, Гамбарова піти з університету...». «Ваше правління, Семене Петровичу, шкідливе для університету, отож ми сподіваємось, що ви, не втративши кращих професорів, самі відмовитесь від подальшої ректорської діяльності».

«Так, це саме той фатальний для мене лист, – сказав Хавкін. – Усі ми знали, що Ярошенко не пробачить такого, на його думку, зухвальства. А я перед тим вже дістав останнє попередження. Вісім студентів, які підписали листа, отримали по догані, а сімох, у тім числі і вашого

Закінчення на 15-й стор.

Власна фінансова установа для спілчан столиці

З початком незалежності України і складних ринкових перетворень у країні з'явилися соціально-незахищені люди, які потребували захисту і підтримки у фінансових послугах. Але, на жаль, запропоновані послуги різноманітних фінансових установ були з недешевих, складними в оформленні і в більшості випадків люди чули відмову щодо вирішення своїх фінансових потреб. Тому одним з головних завдань профспілок стало питання – як спробувати пом'якшити удар реформ по членах профспілок, покращивши умови їхнього життя власними силами.

Саме в той час в Україні, за підтримки української діаспори з Канади та США, у 1992 році почали відновлювати свою діяльність кредитні спілки. Вже 20 грудня 2001 року було прийнято Закон України «Про кредитні спілки», який визначив правовий статус кредитної спілки і модель її роботи.

Перше засідання правління кредитної спілки «Профспілкова скарбниця» відбулося 6 червня 2002 року. Основними принципами діяльності була рівність всіх членів, незалежно від посади, соціального статусу та фінансових можливостей, незалежно від того, чи ти є вкладником, чи отримуєш кредит.

З метою забезпечення належного рівня фінансової стабільності, прозорості, ринкової ефективності й соціальної відповідальності, з листопада 2009 року кредитна спілка набула членства у Всеукраїнській асоціації кредитних спілок, а з квітня 2010 року набула членства в Українській об'єднаній кредитній спілці.

І сьогодні достатній рівень капіталу кредитної спілки, виважені стратегічні рішення, оптимізація витрат й форму-

вання резервів забезпечують безперебійну роботу установи в цей непростий час для країни. Так, у 2024 році КС «Профспілкова скарбниця» зберегла і примножила вклади своїх членів, допомагала через кредитування вирішувати їхні соціально- побутові проблеми, надаючи кредити (зокрема і акційні) за зниженими відсотковими ставками.

Головна мета діяльності кредитної спілки – задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні і наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки. І сьогодні умови кредитування у спілці залишаються вигідними, а депозитні програми надійними.

Щорічно нагляддова рада і правління кредитної спілки звітує перед свої членами-власниками про стан справ в установі. Так, 22 травня 2025 року відбулися чергові загальні збори членів кредитної спілки «Профспілкова скарбниця». Досягнуті результати дозволяють повідомити спілчанам про те, що кредитна спілка є установою, яка здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Діють програми з/без права дострокового розірвання договору:

• «Пенсійний» – 11% річних, виплата процентів щомісячно. Мінімальна сума внеску 1 500 грн.

• «Депозитна лінія» – на 12 міс., 8% річних, виплата процентів в кінці дії договору, з можливістю поповнення до 50 000 грн; без права дострокового розірвання договору +1%. Мінімальна сума внеску 500 грн.

• «Скарбничка» – дитячий рахунок – на 60 міс., 12% річних, приєднання нарахованих процентів до суми вкладу один раз на рік з можливістю поповнення; без права дострокового розірвання договору з ініціативи члена кредитної спілки +5% річних. Мінімальна сума внеску 1 500 грн.

• «На вимогу» – 4% річних, виплата % в кінці дії договору, з можливістю поповнення і з можливістю зняття частини суми вкладу без розірвання договору.

* процентні ставки введені в дію з 09 грудня 2024 року

КРЕДИТНА СПІЛКА «Профспілкова скарбниця» з 11 жовтня 2125 року надає кредит «Оздоровчий»

Умови надання кредиту:

- для оздоровлення та відпочинку дітей
- сума кредиту не більше 30 000 грн;
- зі знижкою 10% на річний процент;
- строком від 1 до 12 місяців (включно).

Скористатися кредитом зможуть тільки батьки дітей віком до 18 років включно за наявності документа щодо оплати вартості путівки і копії свідоцтва про народження дитини.

Детальна інформація за посиланням:

<https://ksps.com.ua/informacziya-pro-spozhyvchi-kredyty/>, тел.: +38 050 305-83-50, 093 252-14-84, 096 947-44-00.

Всю детальну інформацію про кредитну спілку та фінансові послуги, що надає фінансова установа, можна отримати відвідавши її офіційний сайт за посиланням <http://ksps.com.ua/> або зв'язавшись з фахівцями за номерами телефонів: +38 050 305-83-50, 093 252-14-84, 096 947-44-00. Сайт містить кредитний та депозитний калькулятори розрахунку вартості витрат щодо кредитів і доходності щодо депозитів.

Крім того, для користувачів фінансових послуг впровадже-

но телеграм чат-бот від КС «Профспілкова скарбниця», який надає можливість зручно і швидко отримати всю необхідну інформацію.

Спілка працює для того, щоб кожен член профспілки мав доступ до вигідних кредитів, зручних заощаджень і фінансової допомоги у важливі моменти життя. Довіряйте досвіду, перевіреному роками – обирайте фінансового партнера, який дбає про вас.

Разом до Перемоги!

@KSPS_KIYV_BOT

Доля ... Володимира Хавкіна

Закінчення, початок на 14-й стор.

покірного слугу, витурили з університету. А за тиждень по тому Ілля Ілліч Мечніков подав у відставку і незабаром залишив Росію».

Співрозмовники й не помітили, як за вікном настали сутінки. Санітар-індус нечутно поставив на стіл велику газову лампу. А у небі поблискували зорі. Земляки підійшли до розчиненого вікна. Темряву прорізали стовпи полум'я. «Спаляють трупи померлих від чуми, – стиха промовив Хавкін. – Ми повинні поставити чумі надійний заслін, з такими людськими жертвами не можна миритись».

Згодом ця невеличка група фахівців перемогла чуму. Епідемія в Індії пішла на спад.

На жаль, оцінка подвигу Хавкіна як лікаря і вченого не була адекватною. Він потерпав від багатьох неприємностей, оскільки не був і не бажав бути пристосуванцем. З одного боку – задрість тих, кому не вдалося добитися помітних успіхів у боротьбі з холерою і чумою, а з другого – тертя з колоніальною адміністрацією в Індії. Він обстоював масове щеплення. Консервативна колоніальна влада чинила опір такому нововведенню і, відстоюючи честь мундира, чинила інтриги проти нього. Хавкіна звільнили з роботи і відрядили до Лондона для надання пояснень.

Лише через 15 років справедливість перемогла – з нього зняли надумані звинувачення, а його працю з вакцинації населення проти холери належно відзначили присудженням престижної премії

Паризької академії наук. Перед ним вбачилися і знову попросили продовжити роботу в Індії. І наукова громадськість нарешті високо оцінила гуманістичну й лікарську діяльність новатора. Блискуча наукова кар'єра Володимира Ароновича увінчалася тим, що 1915 р. за його рекомендацією британські війська, які брали участь у бойових діях на фронтах Першої світової війни, вперше отримали щеплення потрійної вакцини (проти черевного тифу, і двох основних різновидів паратифу).

Настав день, коли його запросили на прийом у Королівському медичному товаристві. Зустріли Хавкіна з пошестями. Виступив президент товариства, всесвітньо відомий хірург Джозеф Лістер: «Упродовж багатьох років Володимир Хавкін самовіддано працював у гущі епідемії, щодня ризикуючи життям... Наш шановний колега так само скромний, як і обдарований». У розквіті слави Хавкін повернувся до Індії і працював там на тому ж протиепідемічному фронті аж до виходу на пенсію. І лише тоді переїхав у Париж, де його охоче прийняли у інститут Пастера.

Володимира Хавкіна обрали почесним членом багатьох наукових товариств і академій країн Європи і Азії. Спосіб життя Володимира Хавкіна був надзвичайно скромним, навіть аскетичним. Свої заощадження, відкладені завдяки високим заробіткам, він використовував на філантропічні цілі, анонімно допома-

гав благодійним товариствам і просто нужденним. За рік до смерті він заповів усі свої кошти – еквівалент 500 тисяч доларів США – на створення фонду заохочення молодих наукових талантів, який існує і досі.

Помер великий вчений 26 жовтня 1930 р. в Швейцарії. Похований у Лозанні на міському кладовищі. Номер у готелі, який стільки років у різних державах слугував лікарю і вченому єдиною домівкою, став і місцем його кончини. Так дійшло до кінця життя самотнього мандрівника, сумного затворника. Розчарування у російських революційних фантазіях, виснажливі блукання в індійських джунглях, життя в тіні, без сім'ї і дітей, без веселих приятелів – ось воно життя великого вченого, про якого так мало знає світ.

З почуттям жалю треба визнати, що в Україні на державному рівні до цього часу не увіковічено пам'ять про видатного співвітчизника – світоча світової науки. І тільки у Бердянську, в маленькому музеї при міській санепідстанції, є декілька стендів про Володимира Хавкіна, який врятував світ від холери і чуми. В Ізраїлі комітет пам'яті Хавкіна організував урочисту посадку 1000 дерев у відомому лісі імені Кеннеді, де нині є меморіальний гай Володимира Хавкіна.

Заслужений раціоналізатор і член НСЖ України Віктор Гайдук

Бактеріологічний інститут Хавкіна у м. Бомбей, Індія

Спільчани знову перемогли у загальній міській спартакіаді «Здоровий киянин»

У листопаді щороку ФСТ «Спартак» за підтримки Київської міської державної адміністрації і Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я провели фінал Спартакіади «Здоровий киянин», що триває протягом усього року й охоплює низку спортивних дисциплін. За підсумками відбіркових етапів до фіналу виходять найкращі фізкультурно-спортивні колективи столиці.

Протягом останнього десятиліття збірна команда Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я стабільно входять до числа постійних фіналістів цього масштабного спортивного свята. У 2025 році у фінальній частині було представлено шість видів спорту, і команда медичних працівників була учасником у кожному з них.

Два попередні роки збірна медиків посідала друге і третє командні місця. Однак цього року завдяки ґрунтовній організаційній роботі і якісній підготовці команда медичних працівників зуміла впевнено домінувати над суперниками. Перевага над колективом «Укртрансгаз», який фінішував другим, стано-

вила 116 очок, а над командою освіти – 132 очки, що стало переконливим підтвердженням високого рівня медичної збірної профспілки.

У фінальних змаганнях від команди Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я виступили 53 спортсмени. Крім настільного тенісу, усі команди медичних працівників стали чемпіонами або призерами.

Особливо яскравих результатів досягли футбольна і волейбольна збірні: обидві команди не зазнали жодної поразки й здобули перші місця, загалом принісши команді 360 очок. Висловлюємо ширю подяку незмінному організатору і наставнику молоді, лікарю-анестезіологу

КНП «КМКЛ № 6» Віктору Володимировичу Строкоусу та його команді.

Волейбольна команда, яка цього року виступала в оновленому складі, виборола почесне друге місце й поповнила командну скарбничку на 280 очок. Організатором виступив тренер-викладач Національного медичного університету імені О. О. Богомольця Сергій Вікторович Павліченко.

Суттєвий внесок у загальний результат зробили й інші команди, кожна з яких принесла від 100 до 200 очок. Так, команда з гирьового спорту виборола друге місце та додала 86 очок. Її тренер – суддя міжнародної категорії, завідувач кафедри фізичного виховання і здоров'я, кандидат педагогічних наук, професор Національного медичного університету імені О. О. Богомольця Юрій Володимирович Щербина, який також виконував обов'язки головного судді у цьому виді змагань.

ФІНАЛ XIII КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ СПАРТАКІАДИ

«ЗДОРОВИЙ КИЯНИН 2025»

14-15 листопада 2025 року
місто Київ

	шахи		наст. теніс		Гирьовий спорт		Армспорт		волейбол		футзал		Очки	Місце
	Місце	Очки	Місце	Очки	Місце	Очки	Місце	Очки	Місце	Очки	Місце	Очки		

1	КМПОЗ	2	54	4	85	2	84	2	217	2	280	1	360	1080	1
2	УКРТРАНСГАЗ	5	47	1	120	1	86	3	193	5	230	4	288	964	2
3	ОСВІТА КІЄВА	3	54	2	110	4	67	5	151	5	230	2	336	948	3
4	FOZZY-BEARS	8	22	7	78			7	108	4	240	5	276	724	4
5	ФОРА	6	47	5	83							5	276	406	5
6	ФАРМАК	4	53	12	17							3	312	382	6
7	ФОЗІ-2			9	22					3	260			282	7
8	УКРЗАЛІЗНИЦЯ									2	280			280	8
9	НМУ БОГОМОЛЬЦЯ											7	252	252	9
10	НАНУ	1	54	5	83	3	82	9	24					243	10

Друге місце посіла й команда з армспорту, здобувши 217 очок. У шахах медици знову стали другими: у складі – лідер команди, професор Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Олег Григорович Шекера, лікар-кардіохірург ДУ «Центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України» Уляна Мар'янівна Маршалок і майбутній лікар-реабітолог Антон Миرونюк.

Гідно виступила й команда з настільного тенісу, посівши четверте загальнокомандне місце. За медиків змагалися інтерни Павло Островський і Дар'я Чу-

маченко, а також студентка 6-го курсу Національного медичного університету імені О. О. Богомольця Ауріка Сафонова, яка посіла четверте місце в особистому заліку.

Учасники фінальних змагань щиро дякують Київській міській профспілці працівників охорони здоров'я за постійну підтримку і можливість щороку представляти медичну галузь у спортивних заходах ФСТ «Спартак». Медики столиці демонструють стабільно високі результати, виборюючи призові місця в кожному турнірі.

До нових зустрічей на спортивних аренах!

3–5 листопада 2025 в місті Києві відбувся фінал Спортивних ігор України серед коледжів

Збірна команда серед дівчат ЗФПО «Київський міський медичний фаховий коледж» виборола високе 6-місце.

Серед столичних медичних закладів фахової передвищої освіти тільки «Київський міський медичний фаховий коледж» брав участь у фіналі з волейболу, тому що команда є переможницею міста серед коледжів. Багато років збірна команда закладу йшла до цього результату – тренування, командна робота, товариські зустрічі і турніри, де були солодкі миті перемоги й гіркий присмак поразок.

Дякуємо нашому капітану Олені Попович, дякуємо керівнику «фізичного виховання» Віктору Соньку і викладачу-тренеру Любові Кузьменко, які підготували команду до змагань, підтримували й організували участь збірної у фіналу Спортивних ігор України.

Дякуємо директору коледжу пану Олексію Накалюжному за підтримку і

допомогу в розвитку спортивно-рухової діяльності в закладі.

Дякуємо команді за досвід, за участь, за позитивні емоції на майданчику!

Дякуємо організаторам за чудову організацію, а учасникам за приємну атмосферу на майданчиках!

**А насаперед дякуємо нашим ЗСУ!
Живемо, розвиваємось і навчаємось!
Слава героям!**

Медичні бібліотеки...

Закінчення, початок на 13-й стор.

Під час пленарного засідання прозвучало багато цікавих доповідей, презентацій наукового доробку і краєзнавчих досліджень, яскравих і емоційних виступів від колег з різних регіонів України.

Доцентка Української військово-медичної академії, кандидатка історичних наук Ірина Пасько розкрила тему: «Аналітичний огляд новітніх видань у фондах ННМБ України з актуальних питань надання психологічної допомоги військовослужбовцям Збройних Сил України».

Старша дослідниця, представниця компанії Clarivate Analytics, кандидатка біологічних наук Ірина Тихонькова здійснила аналіз публікаційної активності установ медичного профілю України і наочно представила його результати. Вона подарувала бібліотеці нові книги.

Науковий співробітник аналітично-прогностичного відділу Національної юридичної бібліотеки Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор філософії Сергій

Злигостев презентував результати дослідження інформаційної присутності Національної наукової медичної бібліотеки України.

Член правління Всеукраїнського лікарського товариства, член правління Світової федерації українських лікарських товариств, голова Історико-термінологічної комісії ВУЛТ, магістр управління охорони здоров'я Станіслав Нечаїв представив інформацію про загальномедичні перекладні українські словники доби незалежності з власної бібліотеки. <...>

Закінчення в наступному номері вісника «Медик столиці»

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За достовірність фактів і цифр відповідальність несе автор

Засновник
Київська міська профспілка
працівників охорони здоров'я

Свідоцтво про реєстрацію
№ 0269 – 99 П.С.
від 17.12.1999 р.

Головний редактор
С. А. Кубанський

Редакційна колегія:
В. Левицький,
А. Мартинюк

✉ Адреса редакції:
01033, Київ-33, вул. Тарасівська, 6а, к. 1
(044) 288-14-29, 288-07-24
☎ (044) 235-10-30
факс
e-mail kmpoz@ukr.net
www.kmpoz.org

Оригінал-макет: ВД «ПРОСТІР»
Віддруковано:
ТОВ «Видавництво «ЮСТОН»

Замовлення №
тираж 2000 прим.